



# EASO

## Praktická příručka úřadu EASO o využívání informací o zemích původu azylovými rozhodčími při posuzování žádostí o azyl

*Soubor praktických  
příruček úřadu EASO*

Prosinec 2020







# EASO

## **Praktická příručka úřadu EASO o využívání informací o zemích původu azylovými rozhodčími při posuzování žádostí o azyl**

*Soubor praktických  
příruček úřadu EASO*

Prosinec 2020

Rukopis dokončen v listopadu 2020

Ani Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO), ani žádná jiná osoba jednající jménem úřadu EASO není odpovědná za případné využití těchto informací.

Lucembursko: Úřad pro publikace Evropské unie, 2020

© Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, 2020

Tištěná verze	ISBN 978-92-9485-877-1	doi:10.2847/300534	BZ-04-19-324-CS-C
PDF	ISBN 978-92-9485-875-7	doi:10.2847/638870	BZ-04-19-324-CS-N
HTML	ISBN 978-92-9485-876-4	doi: 10.2847/98912	BZ-04-19-324-CS-Q

Obrázek na titulní straně, mmpile © iStock, 2019

Obrázek puzzle s. 13 převzato z Quarta\_ © iStock, 2017

Obrázek vlajky Iráku s. 19, Pomogayev © iStock, 2018

Obrázek vlajky Sýrie s. 19, -ELIKA- © iStock, 2017

Obrázek vlajky Kamerunu s. 20, Fredex8© iStock, 2017

Obrázek vlajky Kolumbie s. 20, Poligrafistka © iStock, 2015

Reprodukce povolena s uvedením zdroje. V případě jakéhokoliv využití fotografií nebo jiného materiálu, který nepodléhá autorským právům úřadu EASO, je třeba požádat o svolení přímo majitele autorských práv.

## O této praktické příručce

**Proč byla tato praktická příručka vypracována?** Posláním Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) je podporovat členské státy Evropské unie (dále jen „členské státy“) mimo jiné prostřednictvím společné odborné přípravy, společných norem kvality a společných informací o zemích původu. EASO podporuje rovněž přidružené země Evropské unie (označované společně s členskými státy jako země EU+). V souladu se svým celkovým cílem podporovat členské státy při dosahování společných norem a vysoce kvalitních procesů v rámci společného evropského azylového systému vypracovává EASO společné praktické nástroje a pokyny.

*Praktická příručka úřadu EASO o využívání informací o zemích původu azylovými rozhodčími* je praktickým nástrojem doprovázejícím azylové rozhodčí v celé Evropské unii i mimo ni při jejich každodenní práci.

Účelem praktické příručky je pomoci azylovým rozhodčím při používání informací o zemích původu v různých fázích řízení – při přípravě a vedení osobního pohovoru a při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu.

**Jak byla tato praktická příručka vypracována?** Příručku vypracovali odborníci ze zemí EU+ s cenným přispěním Rakouského centra pro výzkum a dokumentaci v oblasti zemí původu a azylu (ACCORD) a nadace ARC. Cenné příspěvky k dřívějším verzím příručky poskytl rovněž vysoký komisař OSN pro uprchlíky; finální podoba příručky však nevyjadřuje nutně jeho názor. Proces usnadňoval a koordinoval EASO. Před jeho dokončením proběhla konzultace o příručce se všemi zeměmi EU+.

**Kdo by měl tuto praktickou příručku používat?** Tato příručka je určena zejména azylovým rozhodčím, tazatelům a osobám s rozhodovací pravomocí ve vnitrostátních rozhodujících orgánech. Tento nástroj je mimoto užitečný pro úředníky pro kvalitu a právní poradce, jakož i pro všechny další osoby, které pracují či působí v oblasti mezinárodní ochrany v kontextu EU. Cílem praktické příručky je uspokojit potřeby azylových rozhodčů s různou mírou zkušeností: od služebně mladších azylových rozhodčů po zkušené pracovníky, a má sloužit k zopakování a připomenutí.

**Co tato praktická příručka obsahuje?** Tato příručka se zaměřuje na využívání informací o zemích původu azylovými rozhodčími při jejich každodenní práci v rámci řízení o mezinárodní ochraně. Nemá poskytovat pokyny výzkumným pracovníkům v oblasti informací o zemích původu. Pokud jde o specializované pokyny k výzkumu informací o zemích původu, viz *Metodika úřadu EASO pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu (EASO Country of Origin Information (COI) Report Methodology)* a *Příručka pro správné psaní a citace pro zprávy úřadu EASO o informacích o zemích původu (Writing and Referencing Guide for EASO Country of Origin Information (COI) Reports)*. Tato příručka neobsahuje odborné údaje o zdravotnických informacích o zemích původu (tzv. MedCOI). Pokud jde o zdravotnické informace o zemích původu, EASO vypracoval modul vzdělávacího programu EASO týkající se těchto informací.

**Jak by se měla tato praktická příručka používat?** Praktická příručka obsahuje 1) pokyny týkající se jednotlivých částí postupu posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, které zdůrazňují úlohu informací o zemích původu a jejich normy, a 2) kontrolní seznam pro praktické připomenutí doporučených kroků v jednotlivých fázích postupu posuzování žádosti o mezinárodní ochranu v souvislosti s používáním informací o zemích původu.

**Jak se tato praktická příručka vztahuje k vnitrostátním právním předpisům a praxi?** Praktická příručka patří mezi nástroje tzv. měkké konvergence na podporu harmonizace postupů. Tento nástroj není právně závazný. Odráží společně dohodnuté normy a zahrnuje vyhrazený prostor pro rozdíly mezi jednotlivými státy, pokud jde o právní předpisy, pokyny a praxi.

**Jak tato praktická příručka souvisí s ostatními podpůrnými nástroji EASO?** Stejně jako všechny podpůrné nástroje EASO je i *Praktická příručka úřadu EASO o využívání informací o zemích původu azylovými rozhodčími* založena na standardech společného evropského azylového systému. Vychází ze stejného rámce a měla by být vnímána jako doplněk ostatních dostupných nástrojů EASO. Její soudržnost s těmito nástroji byla při její přípravě jedním z prvořadých hledisek, zejména ve vztahu k úzce souvisejícímu modulu vzdělávacího programu EASO týkajícímu se informací o zemích původu a *metodice EASO pro výzkum v oblasti informací o zemích původu (EASO COI Report Methodology)*. Cennými zdroji informací při vývoji tohoto nástroje byly rovněž praktické příručky úřadu EASO týkající se *posuzování důkazů, osobního pohovoru, podmínek pro získání nároku na mezinárodní ochranu a vyloučení*, jakož i *Praktická příručka pro justiční pracovníky týkající se informací o zemích původu (Judicial practical guide on country of origin information)*.

**Všechny praktické příručky a nástroje úřadu EASO jsou k dispozici na adrese:**

<https://www.easo.europa.eu/practical-tools>.

# Obsah

Seznam zkratk	6
Úvod	7
<b>1. Základní charakteristiky informací o zemích původu</b>	<b>9</b>
1.1. Co jsou to informace o zemích původu?	9
1.2. Proč je používání informací o zemích původu povinné?	10
1.3. Důležité procesní pojmy při používání informací o zemích původu	12
1.4. Normy kvality informací o zemích původu	12
1.5. Význam vyhodnocení zdroje	15
1.6. Informace o zemích původu a pokyny pro jednotlivé země	16
<b>2. Informace o zemích původu a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu</b>	<b>18</b>
2.1. Různé role informací o zemích původu v procesu posuzování	18
2.2. Formulace výzkumných otázek	20
<b>3. Používání informací o zemích původu v jednotlivých fázích posuzování žádosti o mezinárodní ochranu</b>	<b>24</b>
3.1. Příprava na osobní pohovor	25
3.2. Vedení osobního pohovoru	28
3.3. Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu	32
3.4. Odkazy v rozhodnutí	43
<b>4. Vyloučení</b>	<b>44</b>
4.1. Určení prvků, které vedou k potřebě posouzení vyloučení	45
4.2. Další přezkoumání zjištěných kritérií vyloučení	47
<b>5. Výzkum v oblasti informací o zemích původu a zdroje těchto informací</b>	<b>49</b>
5.1. Různé druhy zdrojů informací o zemích původu	49
5.2. Praktické tipy pro základní výzkum v oblasti informací o zemích původu vypracovaný azylovými rozhodčími	56
<b>Příloha: Kontrolní seznam</b>	<b>59</b>

## Seznam zkratk

<b>ACCORD</b>	Rakouské centrum pro výzkum a dokumentaci v oblasti zemí původu a azylu
<b>CEAS</b>	společný evropský azylový systém
<b>COI</b>	informace o zemi původu
<b>Členské státy</b>	členské státy Evropské unie
<b>EASO</b>	Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu
<b>ESLP</b>	Evropský soud pro lidská práva
<b>IGO</b>	mezivládní organizace
<b>IPA</b>	alternativní vnitrostátní ochrana
<b>ISIS</b>	Islámský stát v Iráku a Sýrii
<b>Kvalifikační směrnice v přepracovaném znění</b>	směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění)
<b>NGO</b>	nevládní organizace
<b>PRADO</b>	Veřejný rejstřík pravých dokladů totožnosti a cestovních dokladů on-line
<b>Směrnice o azylovém řízení v přepracovaném znění</b>	směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění)
<b>Úmluva o uprchlících</b>	Úmluva o právním postavení uprchlíků (1951), ve znění protokolu z roku 1967, rovněž označovaná jako Ženevská úmluva v <i>acquis</i> Evropské unie v oblasti azylu.
<b>UNHCR</b>	Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky
<b>Země EU+</b>	členské státy Evropské unie a přidružené země



## Úvod

Informace o zemích původu mají zásadní význam při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu. Umožňují azylovým rozhodčím posoudit prohlášení žadatelů a další důkazy týkající se jejich potřeby ochrany a zjistit, zda žadatel splňuje podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany.

*Praktická příručka úřadu EASO o využívání informací o zemích původu azylovými rozhodčími při posuzování žádostí o azyl vychází z právních ustanovení kvalifikační směrnice (přepřacované znění) (dále jen „kvalifikační směrnice v přepřacovaném znění“)<sup>(1)</sup> a směrnice o azylovém řízení (přepřacované znění) (dále jen „směrnice o azylovém řízení v přepřacovaném znění“<sup>(2)</sup>). Podporuje správné uplatňování právních ustanovení tím, že předkládá normy pro informace o zemích původu a zdůrazňuje úlohu těchto informací v jednotlivých fázích řízení o mezinárodní ochraně.*

Praktická příručka se zaměřuje především na to, jak azyloví rozhodčí při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu používají informace o zemích původu. Vzhledem ke složitosti řízení o posouzení žádosti poskytuje příručka rovněž užitečné tipy a pokyny obecnější povahy ohledně používání informací o zemích původu při posuzování. Obsahuje také informace týkající se provádění výzkumu v oblasti informací o zemích původu, jakož i metodiku na podporu azylových rozhodčích při vyhledávání informací o zemích původu. To je obzvláště důležité v případech, kdy nejsou k dispozici odborníci na informace o zemích původu nebo specializované pracoviště pro informace o zemích původu. Ačkoli tato příručka poskytuje pokyny k výzkumu, používání a metodice informací o zemích původu, nemůže nahradit odborné znalosti odborníků na informace o zemích původu ani specializované pracoviště pro informace o zemích původu. Nejsou-li odborníci na informace o zemích původu nebo specializované pracoviště pro informace o zemích původu k dispozici, doporučuje se, aby azylový rozhodčí rozšířil své znalosti například prostudováním *metodiky EASO pro výzkum v oblasti informací o zemích původu* a jiných dokumentů zveřejněných oddělením EASO pro informace o zemích původu. Doporučuje se rovněž absolvovat modul vzdělávacího programu EASO na téma informací o zemích původu. Jsou-li k dispozici odborníci na informace o zemích původu, je vhodné s nimi pravidelně konzultovat.

Praktická příručka je rozdělena do pěti kapitol. Úvodní kapitola vysvětluje, co jsou to informace o zemích původu a proč je nezbytné tyto informace používat. Stanoví normy kvality a procesní pojmy vztahující se na používání informací o zemích původu a popisuje, jak zajistit používání vysoce kvalitních informací o zemích původu. V dalších kapitolách představuje příručka používání informací o zemích původu v jednotlivých fázích azylového řízení – při přípravě a vedení osobního pohovoru a při hodnocení věrohodnosti a posouzení rizik spojených se žádostí o mezinárodní ochranu. V této části jsou uvedeny pokyny k používání informací o zemích původu a) za účelem prošetření totožnosti žadatele a jeho země původu; b) k posouzení věrohodnosti skutečností uvedených v žádosti o mezinárodní ochranu a c) za účelem posouzení obav po návratu. V těchto kapitolách obsahuje příručka praktické informace týkající se posuzování žádosti a metodiky informací o zemích původu. Závěrečné oddíly obsahují informace o zdrojích informací o zemích původu a tipy pro výzkum v oblasti informací o zemích původu.

---

(<sup>1</sup>) [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU](#) ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřacované znění).

(<sup>2</sup>) [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU](#) ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepřacované znění).

Aby bylo možné lépe ilustrovat používání informací o zemích původu při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, jsou v praktické příručce použity různé příklady založené na čtyřech konkrétních azylových případech. Patří mezi ně žadatelé o azyl z Kamerunu, Kolumbie, Iráku a Sýrie. Je třeba poznamenat, že na základě těchto příkladů, které jsou uvedeny pouze pro vzdělávací účely, nelze vyvozovat žádné obecné závěry. Ve stejném smyslu by měla být zohledněna aktuálnost informací o zemích původu zmíněných v této příručce, které mohou být zastaralé.

# 1. Základní charakteristiky informací o zemích původu

## 1.1. Co jsou to informace o zemích původu?

**Informace o zemích původu** zahrnují informace o zemích původu, zemích obvyklého pobytu a tranzitu nebo zemích návratu, které se používají v řízeních při individuálním posuzování žádostí o mezinárodní ochranu. Informace o zemích původu lze rovněž použít v souvislosti s případy migrace nesouvisejícími s azylem, například při posuzování žádostí souvisejících se zdravotním stavem (viz níže). Cílem informací o zemích původu je zodpovědět otázky týkající se například sociálně-ekonomické, právní, politické, lidskoprávní, bezpečnostní a humanitární situace nebo konfliktu v dané době<sup>(3)</sup>.

Zdravotnické informace o zemích původu (tzv. MedCOI) se týkají konkrétních zdravotnických informací a informací souvisejících se zdravotní péčí v zemích původu státních příslušníků třetích zemí, které jsou důležité pro posuzování žádostí souvisejících se zdravotním stavem.

Kvalita informací o zemích původu závisí na jejich zdrojích. Je-li to možné, měly by být informace o zemích původu odvozeny z různých veřejně dostupných zdrojů. Někdy mohou být z bezpečnostních a jiných důvodů informace důvěrné/omezené nebo zdroj může být důvěrný/anonymní. V takových případech je třeba ověřit kvalitu a spolehlivost zdroje.

Aby bylo možné informace považovat za informace o zemích původu, je nezbytné, aby zdroj informací **neměl vlastní zájem** na výsledku posouzení individuální žádosti o mezinárodní ochranu.

Je rovněž důležité zdůraznit, že osobní doklady předložené žadatelem nejsou informacemi o zemích původu.

Informace o zemích původu lze použít v různých fázích řízení: během přípravy pohovoru, při vedení pohovoru a při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu. Informace o zemích původu vám pomáhají seznámit se s celkovou politickou, bezpečnostní a/nebo sociálně-ekonomickou situací v zemi původu a poskytují podporu při posuzování hlavní podstaty žádosti o mezinárodní ochranu.

**Informace o zemích původu neurčují rozhodnutí, podporují posouzení důkazů.** Přinášejí pokyny k zemím původu (tzv. country guidance) a právní posouzení, liší se však od nich.

Ačkoli jsou informace o zemích původu důležité pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, **informace o zemích původu mají svá omezení**. Informace o zemích původu jsou zřídka průkazné, pokud jde o opodstatněnost nároku, a nelze je použít k zodpovězení všech otázek týkajících se daného případu. Rozsah, v jakém mohou podpořit posouzení konkrétního případu, závisí na řadě faktorů, včetně toho, do jaké míry je tvrzení založeno na osobních okolnostech nebo jak dobře jsou v konkrétní zemi původu zdokumentovány informace o konkrétním tématu. Omezení nebo obtíže při podávání zpráv v zemi původu mohou omezit dostupnost informací o určitém tématu, a proto by měly být vždy brány v úvahu.

---

<sup>(3)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu (Country of Origin Information Report Methodology)*, červen 2019, s. 5.

Informace o zemích původu poskytují kontext nebo relevantní souvislosti pro popis událostí ze strany žadatele a poskytují referenční rámec, který pomůže pochopit a posoudit možná budoucí rizika. Pokud bylo nalezeno málo informací nebo informace nemohly být potvrzeny, musí být při hodnocení prohlášení a předložených důkazů tato skutečnost zohledněna. Neexistence informací o zemích původu však neznamená, že k dané události nedošlo, že nenastala určitá situace nebo že konkrétní osoba či organizace neexistuje.

## 1.2. Proč je používání informací o zemích původu povinné?

Povinnost používat informace o zemích původu při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu vyplývá z právních předpisů EU, konkrétně ze dvou základních směrnic relevantních pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kvalifikační směrnice v přepracovaném znění a směrnice o azylovém řízení v přepracovaném znění, ale také z evropské judikatury, zejména z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) (\*).

### Ustanovení čl. 4 odst. 3 písm. a) kvalifikační směrnice v přepracovaném znění



**Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu se provádí jednotlivě a jsou při něm zohledněny:**

a) všechny významné skutečnosti týkající se země původu v době rozhodování o žádosti, včetně právních předpisů země původu a způsobu jejich uplatňování.

### Ustanovení čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice o azylovém řízení v přepracovaném znění



Členské státy zajistí, aby rozhodující orgán rozhodl o žádostech o mezinárodní ochranu po přiměřeném posouzení. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby:

[...]

b) byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, například od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a od příslušných mezinárodních organizací pro lidská práva, týkající se celkové situace v zemích původu žadatelů a případně v zemích jejich průjezdu, a aby tyto informace měli k dispozici pracovníci odpovědní za posuzování žádostí a rozhodování o nich.

(\*). Další příklady rozsudků ESLP lze nalézt v dokumentu EASO, *Judicial practical guide on country of origin information – Compilation of jurisprudence (Praktická příručka pro justiční pracovníky týkající se informací o zemích původu – sbírka judikatury)*, 2018.

<b>Judikatura ESLP</b>	
<b>Název věci</b>	<b>Klíčová slova / relevance / hlavní body</b>
<i>Sufi a Elmi v. Spojené království</i>	Při posuzování váhy, kterou je třeba přisoudit materiálu dané země, je třeba vzít v úvahu jeho zdroj, zejména jeho nezávislost, spolehlivost a objektivitu. Pokud jde o zprávy, relevantními úvahami jsou autorita a pověst autora, závažnost vyšetřování, na jejichž základě byly sestaveny, soudržnost jejich závěrů a jejich potvrzení jinými zdroji. Je třeba vzít v úvahu přítomnost a schopnost autora materiálu v dané zemi podávat zprávy <sup>(5)</sup> .
<i>Saadi v. Itálie</i>	Pokud jde o spolehlivost zdroje, soud poukazuje na autoritu a pověst autorů zpráv, na závažnost vyšetřování, na jejichž základě byly vypracovány, na skutečnost, že v dotčených bodech jsou jejich závěry vzájemně konzistentní a že tyto závěry jsou v podstatě podpořeny četnými dalšími zdroji. Soud často přikládá význam informacím obsaženým v nejnovějších zprávách nezávislých mezinárodních sdružení na ochranu lidských práv, jako je Amnesty International, nebo vládních zdrojů, včetně ministerstva zahraničí Spojených států <sup>(6)</sup> .
<i>Salah Sheekh v. Nizozemsko</i>	Soud se musí ujistit, že posouzení provedené orgány smluvního státu je přiměřené a je dostatečně podloženo domácími materiály, jakož i materiály pocházejícími z jiných, spolehlivých a objektivních zdrojů, jako jsou například jiné smluvní nebo nesmluvní státy, agentury Organizace spojených národů a uznávané nevládní organizace <sup>(7)</sup> .
Další příklady viz dokument EASO, <i>Judicial practical guide on country of origin information – Compilation of jurisprudence (Praktická příručka pro justiční pracovníky týkající se informací o zemích původu – sbírka judikatury)</i> , 2018.	

Členské státy mají povinnost prověřit prvky uvedené v článku 4 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění, což je odděleno od povinnosti žadatele svou žádost doložit. Tato povinnost se vztahuje mimo jiné na získání informací o zemích původu. To je obzvláště důležité v situacích, kdy důkazní břemeno přechází na rozhodující orgán, například při uplatňování alternativní vnitrostátní ochrany nebo při zvažování vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně (viz [oddíl 3.3.3 Vnitrostátní ochrana](#) a [kapitola 4. Vyloučení](#)).

<sup>(5)</sup> Rozsudek ESLP ze dne 28. června 2011 ve věci *Sufi a Elmi v. Spojené království*, č. 8319/07 a č. 11449/07, ECLI:CE:ECHR:2011:0628JUD000831907.

<sup>(6)</sup> Rozsudek ESLP ze dne 28. února 2008 ve věci *Saadi v. Itálie*, č. 37201/06, ECLI:CE:ECHR:2008:0228JUD003720106.

<sup>(7)</sup> Rozsudek ESLP ze dne 11. ledna 2007 ve věci *Salah Sheekh v. Nizozemsko*, č. 1948/04, ECLI:CE:ECHR:2007:0111JUD000194804.

### 1.3. Důležité procesní pojmy při používání informací o zemích původu

Procesní pojmy jsou důležité při provádění výzkumu v oblasti informací o zemích původu, především však při podávání žádostí o informace o zemích původu a jejich využívání při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu.

Hlavní **procesní pojmy** pro výzkum a využívání informací o zemích původu<sup>(8)</sup> jsou tyto:

- **Rovnost zbraní** dotčených stran v azylovém řízení, pokud jde o přístup k informacím v odvolacím řízení. Cílem této zásady je zajistit spravedlivé řízení. Aby byl umožněn účinný opravný prostředek, měly by mít všechny strany přístup k informacím, na nichž se rozhodnutí zakládá, pakliže se nejedná o utajované informace. Co se týká zveřejňování informací označených jako „omezené“, viz vaše vnitrostátní praxe.
- **Co nejširší využívání veřejných informací**, neboť veřejně dostupné informace mohou být přezkoumány a ověřeny žadatelem, rozhodujícími orgány i justičními orgány. Mohou nicméně nastat situace, kdy je zdroj důvěrný/anonymní, například z důvodů bezpečnosti a ochrany zdroje. V jiných situacích mohou být informace klasifikovány jako důvěrné/omezené a či nemusí být určeny k šíření nad rámec daného řízení. V takových případech musí být informace posouzeny, zváženy a použity odpovídajícím způsobem ve vztahu k ostatním důkazům. I v případě odvolání musí být soudu umožněno dodržovat zásadu rovnosti zbraní s přihlédnutím k nezbytným zárukám týkajícím se zachování důvěrnosti informací.
- **Ochrana údajů**. Osobní údaje žadatele a informace, které by mohly učinit žadatele identifikovatelným, musí být chráněny a nikdy by neměly být přímo ani nepřímo sdíleny s údajným pronásledovatelem.

### 1.4. Normy kvality informací o zemích původu

Kvalifikační směrnice v přepracovaném znění a směrnice o azylovém řízení v přepracovaném znění vám nejenže ukládají povinnost vzít v úvahu informace o zemích původu, nýbrž odkazují také na uznávané normy kvality informací o zemích původu<sup>(9)</sup>.

Různé zúčastněné strany na mezinárodní<sup>(10)</sup> úrovni i a na úrovni EU vypracovaly **normy kvality** informací o zemích původu pro vyhodnocení zdrojů a validaci informací. Společné pokyny EU pro zpracování informací o zemích původu z roku 2008<sup>(11)</sup>, příručka odborné přípravy ACCORD z roku 2013<sup>(12)</sup>, metodika EASO pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu z roku 2019<sup>(13)</sup> a judikatura ESLP mají mimo jiné mnoho společných norem, zejména ty, které jsou uvedeny níže.

---

<sup>(8)</sup> ACCORD, *Researching country of origin information Training Manual*, vydání z roku 2013, s. 36–38.

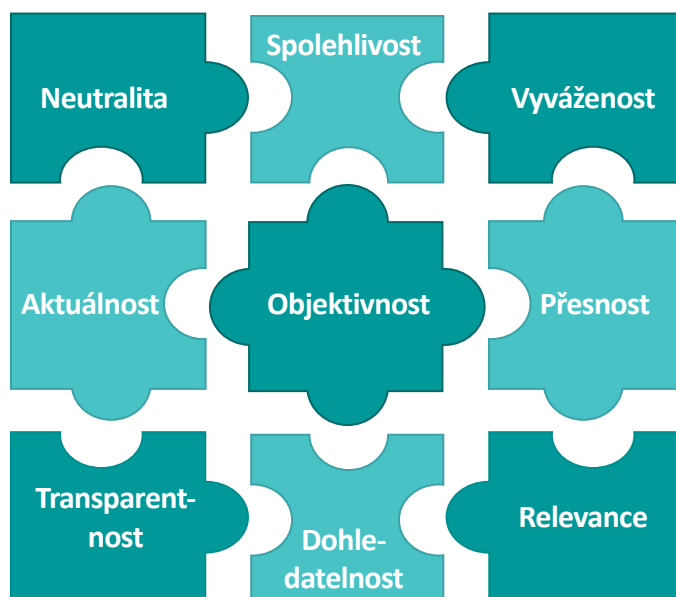
<sup>(9)</sup> 39. bod odůvodnění směrnice o azylovém řízení v přepracovaném znění a čl. 8 odst. 2 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění.

<sup>(10)</sup> Dřívější normy vypracoval Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, *Country of Origin Information: Towards Enhanced International Cooperation*, únor 2004; Mezinárodní asociace soudců v oblasti uprchlického práva, *Judicial Criteria for Assessing Country of Origin Information (COI): A Checklist*, listopad 2006.

<sup>(11)</sup> ECOI, *Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI)*, duben 2008.

<sup>(12)</sup> ACCORD, *Researching country of origin information Training Manual*, vydání z roku 2013.

<sup>(13)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu (Country of Origin Information (COI) Report Methodology)*, červen 2019.



Obrázek 1. Normy kvality informací o zemích původu

<b>Neutralita</b>	Výzkum v oblasti informací o zemích původu by měl být prováděn neutrálně, aniž by se snažil upřednostňovat konkrétní výsledek nebo závěr.
<b>Spolehlivost</b>	Rozhodnutí o potřebě mezinárodní ochrany by měla vycházet z informací o zemích původu ze spolehlivých zdrojů a měla by zohledňovat věrohodnost zdroje, jeho politickou a ideologickou příslušnost, jakož i jeho poslání, způsob poskytování zpráv, jeho financování, pozadí jeho činností a motivaci.
<b>Vyváženost</b>	Jelikož každý zdroj má svou vlastní perspektivu a zaměření, měly by být využity různé zdroje a různé druhy zdrojů, aby bylo dosaženo co nejkomplexnějšího a nejvyváženějšího obrazu.
<b>Aktuálnost</b>	Měly by být používány aktuální nebo co nejnovější a časově relevantní informace o zemích původu. Někdy lze použít informace o zemích původu, které nejsou aktuální, je-li to relevantní (odkaz na minulé události, které je třeba ověřit, nebo uvedení širšího historického rámce daného tématu).
<b>Objektivnost</b>	Informace o zemích původu by měly vycházet z faktů a neměly by být ovlivňovány emocemi, spekulacemi, osobními nebo skupinovými předsudky, zájmy či podjatostí.

<b>Přesnost</b>	Prohlášení nebo stanovisko či informace by měly být v souladu s faktickou skutečností nebo pravdou. Přesnosti lze dosáhnout křížovou kontrolou a vzájemným potvrzením informací.
<b>Transparenčnost</b>	Informace o zemích původu by měly být prezentovány jasně, nesmí být zkreslen jejich význam. Způsoby přijímání rozhodnutí v oblasti výzkumu a způsoby získávání, hodnocení a prezentace informací by měly být jasné, srozumitelné a jednoznačné.
<b>Dohledatelnost</b>	Míra, v níž lze určit primární a/nebo původní zdroj určité informace. Informace o zemích původu by měly být plně ozdrojovány a jednoznačně citovány, aby čtenáři mohli informace nezávisle ověřit a posoudit. Každá informace by měla být dohledatelná ke zdroji, nejlépe k původnímu zdroji.
<b>Relevance</b>	Informace o zemích původu jsou relevantní, pokud vycházejí z otázek zakotvených v právních pojmech uprchlického práva a lidských práv, nebo z otázek vyvozených z prohlášení žadatele a pokud úzce souvisí s dotyčnou skutečností, událostí nebo záležitostí.

Tyto normy zajišťují, že informace o zemích původu splňují všechny nezbytné procesní požadavky a požadavky na kvalitu, aby mohly být použity v řízeních o mezinárodní ochraně. Hrají roli v různých fázích celého řízení o mezinárodní ochraně, zejména:

- **při formulování otázek výzkumu na základě daného případu:** zajistit, aby témata pro výzkum v oblasti informací o zemích původu byla relevantní, pokud jde o podstatné prvky prohlášení žadatele a klíčové právní otázky, které je třeba zodpovědět pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu,
- **při provádění výzkumu v oblasti informací o zemích původu:** zajistit, aby byl výzkum prováděn neutrálně, aniž by usiloval o upřednostňování konkrétního výsledku nebo závěru, s cílem dosáhnout co nejvyšší možné kvality a platnosti,
- **při výběru, posuzování a validaci různých zdrojů informací:** zaručit, že informace o zemích původu pocházejí ze spolehlivých zdrojů a že byla použita široká škála a vyvážená kombinace zdrojů,
- **při hodnocení informací o zemích původu:** zajistit, aby zdroje a informace byly pro daný případ relevantní, spolehlivé, přesné a aktuální (nebo časově relevantní) v souladu s normami kvality informací o zemích původu,
- **při odkazování na informace o zemích původu v rozhodnutích:** zajistit, aby byly informace prezentovány neutrálním způsobem a aby se na informace o zemích původu odkazovalo dohledatelným a transparentním způsobem.



Pokud jsou informace o zemích původu zajištěny z různých zdrojů, musí být jak zdroje, tak informace posouzeny na základě kritérií kvality. Pověšimněte si, že existuje rozdíl mezi „informacemi“ a „zdrojem“. V této praktické příručce používáme následující definice, které jsou použity v metodice EASO pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu<sup>(14)</sup>.

- **Informace** představuje obsah nebo údaje poskytnuté zdrojem.
- **Zdrojem** je médium, osoba nebo instituce vytvářející informace:
  - o Primární zdroj úzce nebo přímo souvisí s událostí, skutečností nebo otázkou (tj. jedná se o informace z první ruky).
  - o Původní zdroj dokumentuje událost, skutečnost nebo otázku poprvé, přičemž čerpá přímo ze zdroje. Původní zdroj může být také primárním zdrojem.
  - o Sekundární zdroj reprodukuje informace z původního zdroje (nebo jiných sekundárních zdrojů) nebo na ně odkazuje.

Další důležité rozlišení by mělo být provedeno mezi zdroji a databázemi/portály. Databáze/portál je obecně platforma obsahující informace z různých druhů zdrojů. Databáze/portál je poskytovatelem informací, obvykle však není jejich zdrojem. Podrobné informace o portálech a databázích informací o zemích původu jsou uvedeny v kapitole 5. [Výzkum v oblasti informací o zemích původu a zdroje informací o zemích původu](#).

## 1.5. Význam vyhodnocení zdroje

Aby bylo možné posoudit, zda jsou zdroje spolehlivé a zda poskytují přesné a relevantní informace týkající se daného případu, je vždy nutné zdroje jednotlivě posoudit podle norem kvality. To pomůže dosáhnout maximálního možného zajištění kvality informací o zemích původu v souladu se společnými normami. Je proto nanejvýš důležité znát kritéria pro vyhodnocení zdrojů a validaci informací.

Ačkoli se v praxi vyhodnocení zdrojů a validace informací<sup>(15)</sup> často provádějí současně, jedná se o dva odlišné pojmy. Vyhodnocení zdroje se zabývá kvalitou zdroje. Například vysoce kvalitní zpráva ze spolehlivého zdroje může obsahovat zastaralé informace pouze proto, že mezitím uplynula určitá doba a staly se určité věci. To nevede k závěru, že zdroj jako takový není spolehlivý. Pouze to znamená, že k validaci a potvrzení informací je třeba nalézt aktuálnější informace. Vyhodnocení zdroje může vést rovněž k závěru, že se na konkrétní zdroj nelze spoléhat obecně, ani s ohledem na konkrétní témata, nebo že jej lze použít pouze k popisu jednoho hlediska, nikoli však k objektivnímu popisu situace. Více informací o vyhodnocení zdroje lze nalézt v *Metodice EASO pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu*<sup>(16)</sup>.

---

<sup>(14)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu* (Country of Origin Information Report Methodology), červen 2019, a. 12–14.

<sup>(15)</sup> Validace je proces hodnocení informací. Validaci informací lze provést ověřením původu informací poskytnutých každým zdrojem a prostřednictvím křížové kontroly, potvrzení a porovnání informací s informacemi z jiných zdrojů. EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu* (Country of Origin Information Report Methodology), červen 2019, s. 14–15.

<sup>(16)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu* (Country of Origin Information Report Methodology), červen 2019.

Informace jsou přesné, pokud se jedná o pravdivé zobrazení události nebo situace. Objektivita je vlastnost, která znamená, že by informace měly vycházet z faktů a neměly by být ovlivňovány emocemi, spekulacemi, osobními nebo skupinovými předsudky, zájmy nebo podjatostí. Informace jsou aktuální, když se jedná o nejaktuálnější dostupné informace, včetně situací, kdy informace nejsou aktuální, ale okolnosti se od zveřejnění informací nezměnily. Při hodnocení spolehlivosti zdroje jsou užitečné následující otázky pro „vyhodnocení zdroje“.

**Kdo** informace poskytuje? Je to zřejmé, nebo je zdroj anonymní? Jaké je jeho postavení? Jaká je jeho pověst? Má zdroj konkrétní znalosti, které jej činí „odborníkem“ na dotýcnou záležitost? Je známa předpojatost zdroje? Jaký je kontext, v němž zdroj působí?

**Jaké** informace jsou poskytovány? Jaká je povaha poskytovaných informací (např. mediální článek, očitě svědectví, tisková zpráva, vyjádření, písemné stanovisko atd.)? Do jaké míry jsou založeny na faktech a do jaké míry jsou zdokumentovány? Jsou poskytovány nezávisle na motivaci zdroje?

**Proč** zdroj tyto informace poskytuje? Jaký je program zdroje nebo jeho mandát? Má zdroj zvláštní zájem (např. informování, lobbování, získávání financí atd.)?

**Jak** jsou informace prezentovány? Je materiál předkládán objektivním a transparentním způsobem? Je jasné, jaké výzkumné metody se používají? Jak zdroj informace shromažďuje? Je jazyk a styl psaní neutrální nebo předpojatý? Jsou informace dohledatelné a je zdroj informací transparentní?

**Kdy** byly informace shromážděny a kdy byly poskytnuty?<sup>(17)</sup>

Při posuzování různých zdrojů může vyvstat otázka, zda jsou některé zdroje cennější nebo spolehlivější než jiné. Mají například při posuzování informací o zemích původu jako základu pro rozhodnutí mediální zdroje stejnou hodnotu jako zdroje OSN? Měla by mít vládní zpráva větší váhu než dokument vydaný nevládní organizací?

V této souvislosti je důležité zdůraznit, že každý zdroj má svůj vlastní mandát a/nebo poslání a že neexistuje obecná hierarchie zdrojů. Užitečnost a autorita každého zdroje závisí na otázce, kterou je třeba zodpovědět. Každý zdroj by měl být posuzován samostatně a závěry o spolehlivosti zdroje by měly být vyvozeny až po důkladném vyhodnocení zdroje. To znamená, že by určitý zdroj neměl být vyloučen bez dalšího uvážení a posouzení.

## 1.6. Informace o zemích původu a pokyny pro jednotlivé země

Za účelem jednoduššího posuzování žádostí o mezinárodní ochranu, mohou azylové orgány vytvářet různé typy výstupů zaměřených na informace o zemích původu (tzv. COI products) o zemích původu, jakož i další typy dokumentů, které nelze zahrnout mezi informace o zemích původu, jako jsou metodiky nebo pokyny pro jednotlivé země. Je velmi důležité porozumět rozdílu mezi informací o zemích původu o zemích původu a metodickými dokumenty / pokyny a jejich příslušnými funkcemi.

Azylové orgány vypracovávají **pokyny a metodické dokumenty pro jednotlivé země** s cílem pomoci azylovým rozhodčím, podpořit sblížení a zefektivnit rozhodování vydáváním doporučení a pokynů

---

<sup>(17)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu* (Country of Origin Information Report Methodology), červen 2019, příloha 2: Slovník pojmů.

ohledně způsobu posuzování případů. Stanoví celkové nebo tematické posouzení a metodiku orgánů týkající se žádostí z konkrétní země, a to hodnocením příslušných prvků podle vnitrostátních a mezinárodních právních předpisů a právních předpisů EU (zejména kvalifikační směrnice v přepracovaném znění). Tyto dokumenty představují **právní výklad** a hodnocení situace v dané zemi. To je hlavní rozdíl oproti informacím o zemích původu. Informace o zemích původu jsou věcným základem (důkazy o zemích původu), na němž jsou tyto pokyny a metodické dokumenty vypracovány, a často mohou odkazovat na informace o zemích původu, aby doložily odůvodnění konkrétního rozhodnutí. Je však důležité pochopit, že pokyny a metodické dokumenty nejsou samy o sobě informacemi o zemích původu a neměly by být používány ani označovány jako zdroje informací o zemích původu. Některé vnitrostátní metodické dokumenty / pokyny jsou kombinovány s informacemi o zemích původu, jako jsou například sdělení o politice země a informační sdělení vypracovaná ministerstvem vnitra Spojeného království.

Pokyny k zemím původu (tzv. country guidance), které zveřejňuje EASO, rovněž obsahují shrnutí informací o zemích původu, která ilustrují faktický základ pro výsledné posouzení situace, jsou však převzaty z původních zpráv o informacích o zemích původu. Základem při posouzení každého jednotlivého případu je nahlédnutí do uvedených původních zpráv o informacích o zemích původu, a pokud jsou tyto zprávy použity, náležitě je citovat. Více informací o činnosti EASO týkající se pokynů k zemím původu je uvedeno v oddíle věnovaném pokynům k zemím původu na internetových stránkách EASO: <https://easo.europa.eu/country-guidance>.

Rovněž Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) vydává pokyny pro jednotlivé země, včetně *pokynů ke způsobilosti (Eligibility Guidelines)* a *aspektů mezinárodní ochrany (International Protection Considerations)*, s cílem pomoci azylovým rozhodčím, včetně pracovníků UNHCR, vlád a odborníků z praxe, při posuzování potřeby mezinárodní ochrany u žadatelů o azyl<sup>(18)</sup>. Tyto dokumenty nejsou informacemi o zemích původu, v poznámkách pod čarou však odkazují na původní zdroje informací o zemích původu.

Je důležité zdůraznit, že pokyny k zemím původu (tzv. country guidance) by neměly být zaměňovány **se zjištěními či závěry informací o zemích původu (analýzou informací o zemích původu)**. Zprávy o informacích o zemích původu mohou obsahovat oddíly se „závěry“ nebo „analýzami“. Na rozdíl od pokynů k zemím původu však tyto oddíly neobsahují právní posouzení, metodické pokyny nebo pokyny pro rozhodování. Cílem těchto závěrů je upozornit na vzorce a trendy v dostupných informacích o situaci v zemi původu a zároveň zabránit jejich přílišnému zobecňování. Závěry informací o zemích původu jsou **plnohodnotnou součástí informací o zemích původu** a představují syntézu v dané zprávě uvedených informací o zemích původu pocházejících z různých zdrojů. Více informací je uvedeno v *Příručce úřadu EASO pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu*<sup>(19)</sup>.

---

<sup>(18)</sup> Jedná se o právní výklad kritérií pro uprchlíky, pokud jde o konkrétní profily na základě sociálních, hospodářských, bezpečnostních, lidskoprávních a humanitárních podmínek v dotčené zemi/území původu. UNHCR vydává tyto pokyny k zemím původu (tzv. country guidance) v rámci svého mandátu jako součást své odpovědnosti za dohled nad uplatňováním Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 ve znění protokolu z roku 1967.

<sup>(19)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu (Country of Origin Information Report Methodology)*, červen 2019, s. 20–21.

## 2. Informace o zemích původu a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu

Téměř každá žádost o mezinárodní ochranu otevírá určité otázky a témata, jež je třeba detailně prozkoumat a jež mohou zodpovědět informace o zemích původu. Někdy jsou k získání celkové představy o situaci v dané zemi zapotřebí informace obecné povahy. V jiných případech jsou k pochopení klíčového prvku případu nebo k posouzení věrohodnosti žadatele zapotřebí poměrně podrobné informace o konkrétním případě nebo o určitém tématu, například o určité etnické skupině či politickém incidentu.

### 2.1. Různé role informací o zemích původu v procesu posuzování

Informace o zemích původu vám pomáhají zabývat se různými aspekty posuzování žádosti, jako je:

- Seznámení se s celkovou politickou, bezpečnostní, lidskoprávní a/nebo sociálně-ekonomickou situací v zemi původu.

Znalost situace v zemi původu žadatele a dalších relevantních informací odrážejících známé podrobnosti případu je klíčovým prvním krokem pro přípravu pohovoru. Pokud nevíte, k jakému druhu porušování lidských práv v určité zemi dochází, hrozí přehlédnutí či nepochopení určitých podstatných skutečností<sup>(20)</sup> souvisejících se žádostí. Stejně tak vám může uniknout existence určité sociální skupiny, neznáte-li společenské postoje v dané zemi. V některých případech nemusí být žadatelé schopni své problémy jasně formulovat a vaše znalosti o situaci v zemi původu jsou důležité pro vymezení zásadních prvků žádosti.

- Posouzení **vnější důvěryhodnosti** příslušných tvrzení<sup>(21)</sup>.

Vnější důvěryhodností se rozumí shoda s důkazy zajištěnými třetí stranou (tj. nikoli žadatelem): informacemi o zemích původu, známými skutečnostmi a jinými důkazy shromážděnými rozhodujícím orgánem. Informace o zemích původu vám pomohou potvrdit podrobnosti ve svědecké výpovědi žadatele.

- Posouzení prvků, které dokládají či vyvrací **potřebu udělení mezinárodní ochrany** žadateli: opodstatněné obavy žadatele z pronásledování, včetně rizika budoucího ohrožení, různé druhy újmy, konkrétní aspekty důvodů pro udělení mezinárodní ochrany<sup>(22)</sup>, svévolné násilí, možnosti ochrany a uplatnění alternativní vnitrostátní ochrany.

S podstatou žádosti o mezinárodní ochranu souvisejí témata týkající se ochrany. Informace o zemích původu vám pomohou posoudit potenciální riziko, jemuž žadatelé ve své zemi původu čelí. Informace

---

<sup>(20)</sup> Podstatnými skutečnostmi jsou skutečnosti, které přímo souvisejí s definicí uprchlíka (čl. 1 část A odst. 2 úmluvy o uprchlících z roku 1951 a čl. 2 písm. d) kvalifikační směrnice v přepracovaném znění), nebo osoby, která má nárok na doplňkovou ochranu (čl. 2 písm. f) a článek 15 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění), a týkají se podstaty žádosti. Zaměření se na méně závažné nebo nepodstatné skutečnosti, které neovlivňují hlavní prvky žádosti, je obvykle zbytečné. Viz [Praktická příručka úřadu EASO: Posuzování důkazů](#), březen 2015.

<sup>(21)</sup> Více informací viz [oddíl 3.3.1 Posouzení věrohodnosti](#).

<sup>(22)</sup> Více informací viz [oddíl 3.3.2 Posouzení rizik](#).

o zemích původu se mohou týkat obav žadatele z pronásledování z důvodů uvedených v článku 10 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění (rasa, náboženství, národnost, příslušnost k určité společenské vrstvě nebo politické názory) nebo toho, zda má žadatel nárok na doplňkovou ochranu podle článku 15 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění. Informace o zemích původu se mohou týkat rovněž posouzení dostatečnosti ochrany v zemi původu žadatele, včetně alternativní vnitrostátní ochrany.

- Posouzení, zda by žadatel neměl být z mezinárodní ochrany **vyloučen**.

Podobně jako u témat týkajících se ochrany vám informace o zemích původu pomáhají zjistit a posoudit možné podmínky pro vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně<sup>(23)</sup>.

### Ilustrativní případy použité v této příručce



Aby bylo možné lépe ilustrovat využívání informací o zemích původu při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, jsou v následujících kapitolách praktické příručky použity různé příklady založené na čtyřech konkrétních případech. Chtěli bychom upozornit, že na základě těchto příkladů, které jsou uvedeny pouze pro vzdělávací účely, nelze vyvozovat žádné obecné závěry. Zároveň upozorňujeme, že informace o zemích původu uvedené v této příručce mohou být zastaralé.

#### Případ žadatelky z Iráku

Žadatelka je **matka samoživitelka** se dvěma dětmi z Iráku. Nemá doklady totožnosti. Jedná se o čtyřicátníci patřící k **jezídům**, která absolvovala šest let povinné školní docházky. Narodila se v **Sindžáru**, městě poblíž Mosulu. Důvodem útěku ze země původu je invaze Islámského státu v Iráku a Sýrii (**ISIS**) v srpnu 2014. Domov opustila společně se svou rodinou a celý týden pobývala v nedalekých horách bez jídla či vody. Během tohoto týdne zemřela její matka, jakož i další členové její širší rodiny. Domů se nechce vrátit kvůli **násilí a špatnému zacházení**, které utrpěla. Kromě toho se domnívá, že **bezpečnostní situace** v oblasti Mosulu je pro ni a její dvě malé děti příliš nestabilní.



#### Případ žadatele ze Sýrie

Žadatelem je **svobodný muž** narozený v Homsu. Je **sunnitským muslimem** a v roce 2013 se zúčastnil **demonstrací v Homsu** jako vysokoškolský student. V roce 2015 se přestěhoval do Hamá a později se v roce 2018 přemístil do Sarminu. Vzhledem k bezpečnostní situaci ze Sarminu odešel a odcestoval do Turecka se syrským pasem a poté vstoupil na území Řecka. Vzhledem k **bezpečnostní situaci a povinné vojenské službě** se nechce vrátit domů.



<sup>(23)</sup> Více informací viz oddíl 4. Vyloučení.

### Případ žadatele z Kamerunu

Žadatelem je **svobodný muž** narozený v **Douale**. Jako dospívající měl přítele. Tento vztah skončil o tři roky později kvůli odchodu jeho partnera do zahraničí. O rok později se setkal s jiným mužem. Když se nacházeli v restauraci, jeho partner přemožen emocemi žadatele veřejně políbil, čímž došlo k zveřejnění jeho **sexuální orientace**. V prosinci téhož roku proto v době, kdy v doprovodu svého přítele navštívil svou rodinu, obyvatelé jeho čtvrti **zdemolovali rodinné vozidlo**; jeho přítel utekl. Ve strachu o svou bezpečnost opustil zemi a nechce se vrátit, neboť se obává, že **kvůli své homosexualitě bude odsouzen a uvězněn**. Nemá cestovní doklad, má však rodný list.



### Případ žadatelky z Kolumbie

Žadatelka je **svobodná žena** narozená v 1993 v **Cali**, hlavním městě Valle del Cauca v Kolumbii. Má kolumbijský pas, který byl vydán v roce 2017. Je katolička a na Universidad del Valle studovala obor sociální práce. Později začala pracovat jako **sociální pracovnice** pro nevládní organizaci, jejímž cílem je zabránit znevýhodněným mladým lidem v trestné činnosti. Důvodem jejího útěku z Kolumbie je skutečnost, že jí **Las Águilas Negras** (polovojenská organizace / zločinná skupina) kvůli její práci **vyhrožovala**. Vyhrožovali jí, že ji zabijí, pokud své práce nenechá a nezaplatí jim značnou peněžní částku. Její rodina si nemohla dovolit tuto částku zaplatit a rozhodla se jí pomoci uprchnout ze země.



## 2.2. Formulace výzkumných otázek

Aby bylo možné pokračovat v přezkumu aspektů uvedených v [oddíle 2.1. Různé role informací o zemích původu v procesu posuzování](#), měli byste být schopni zformulovat **výzkumné otázky**, které se budou zabývat otázkami klíčovými z hlediska azylové podstaty případu. Formulace výzkumných otázek je nezbytná, pokud hledáte informace o zemích původu sami, avšak také tehdy, pokud posíláte dotaz pracovišti pro informace o zemích původu<sup>(24)</sup>.

Výzkumné otázky mohou být relevantní v kterékoli fázi řízení o určení statusu mezinárodní ochrany. Je však důležité formulovat výzkumné otázky přesně, aby se zabránilo ztrátě času při neproduktivním výzkumu v oblasti informací o zemích původu. Při formulaci výzkumných otázek byste se například kromě toho, že se obecně seznámíte se situací v zemi původu, měli ujistit, že výzkumné otázky jsou nezbytné pro určení důvěryhodnosti prohlášení žadatele, potřeby mezinárodní ochrany, rizika při návratu atd. Výzkum v oblasti informací o zemích původu byste proto neměli zahajovat, dokud nebudete mít jasnou představu o tom, co jsou podstatné skutečnosti a jaké klíčové otázky musíte zodpovědět.

<sup>(24)</sup> Více informací viz oddíl 2.2.1 Žádost o pomoc odborníků na informace o zemích původu.

Užitečnou **metodou k formulaci konkrétních výzkumných otázek** je nejprve určení obecných relevantních témat, která je třeba zohlednit, a poté zúžení tématu (témat) na konkrétnější záležitosti a otázky.

#### **Příklad z případu kamerunského žadatele**

Pro ilustraci využijeme případ kamerunského žadatele o azyl, který se dovolává pronásledování z důvodu své sexuální orientace. K posouzení potřeby ochrany je obecným tématem, pro které budete muset získat informace o zemích původu:

- situace homosexuálních osob v Kamerunu.

Můžete jej dále zúžit na konkrétnější záležitosti:

- zacházení státu s homosexuálními osobami v Kamerunu,
- zacházení společnosti s homosexuálními osobami v Kamerunu,
- státní ochrana homosexuálních osob v Kamerunu.

Z těchto témat lze odvodit konkrétnější výzkumné otázky.

Pokud jde o zacházení státu s homosexuálními osobami v Kamerunu:

- Co uvádí kamerunské právo o sexuálním chování mezi osobami stejného pohlaví?

Po počátečním výzkumu jste možná zjistili, že sexuální praktiky osob stejného pohlaví jsou podle kamerunského práva zakázány. Poté, co toto zjistíte, budete možná potřebovat vyhledat tyto informace:

- Jsou v Kamerunu vymáhány právní předpisy zakazující sexuální praktiky osob stejného pohlaví?
- Existují příklady toho, že homosexuální osoby jsou ze strany státních subjektů v Kamerunu vystaveny mimosoudnímu násilí, svévolnému zadržování, vydírání, ponižování atd.?

Pokud jde o zacházení společnosti s homosexuálními osobami v Kamerunu:

- Jaké je celkové společenské klima vůči homosexuálům v Kamerunu? A další zúžení tématu, například:
  - o Existují ve sdělovacích prostředcích, v sociálních médiích nebo ve veřejném diskurzu případy nenávistných projevů namířených proti homosexuálům?

Pokud jde o státní ochranu homosexuálních osob v Kamerunu:

Jako výchozí bod je vždy důležité vědět, kdo jsou všichni původci pronásledování a jakou ochranu stát obecně poskytuje. V tomto konkrétním případě není třeba dostupnost státní ochrany dále zkoumat, neboť na základě předchozího výzkumu víme, že se stát vůči homosexuálním osobám dopouští špatného zacházení. Pokud by však bylo zjištěno pouze špatné zacházení ze strany společnosti, byl by nezbytný další výzkum v oblasti státní ochrany.

Při formulaci výzkumné otázky nezapomeňte zvážit, zda je či není možné nalézt informace o zemích původu pro velmi specifické údaje. V příkladu kamerunského žadatele o azyl nemusíte pravděpodobně hledat informace o konkrétním incidentu zmíněném v jeho příběhu, například o tom, že rodinné vozidlo bylo napadeno a zdemolováno. Namísto toho byste mohli uvážit vyhledání obecnějších informací o tom, zda v Kamerunu dochází v případě homosexuálních mužů k nějakému druhu násilí a zneužívání ze strany jakéhokoli aktéra (společnosti, rodiny, přátel atd.).

Při formulaci výzkumné otázky byste dále měli mít na paměti všechny zvláštnosti daného případu, jako je zranitelnost nebo jiné osobní aspekty.

### 2.2.1. Žádost o pomoc odborníků na informace o zemích původu

Některé vnitrostátní správní orgány mají zvláštní pracoviště pro informace o zemích původu nebo odborníky na informace o zemích původu, jež mají odpovídat na otázky týkající se informací o zemích původu, pokud azylový rozhodčí potřebuje pomoc. Odborníci na informace o zemích původu, jsou-li k dispozici, mohou poskytnout odborné znalosti v oblastech, jako jsou techniky vyhledávání a vyhodnocení zdrojů. V rámci pracoviště mohou existovat rovněž odborníci na informace o zemích původu specializující se na určité země nebo regiony, kteří provádějí výzkum a poskytují potřebné relevantní informace. Jsou-li tudíž ve vašem vnitrostátním azylovém systému k dispozici, je vhodné se na tyto odborníky obrátit.

Při oslovení odborníků na informace o zemích původu se žádostí o podporu můžete využít následující tipy v závislosti na vnitrostátní praxi:

- před podáním žádosti o pomoc proveďte základní výzkum na hlavních portálech informací o zemích původu,
- ve své žádosti uveďte zdroje a informace, které jste již našli/zkontrolovali,
- nestranným způsobem vymezte vhodné a přesné výzkumné otázky.<sup>(25)</sup>



**Osvědčeným postupem je poznamenat si pro sebe každou otázku, jejíž zodpovězení bude nezbytné pro dokončení posouzení případu.**

Otázka pro odborníka/ pracoviště pro informace o zemích původu by měla být **formulována objektivně**, aby se zajistilo, že přístup ke shromažďování informací o zemích původu je neutrální a nestranný (není ovlivněn žádným zájmem na výsledku, zejména nikoli vyhledáním informací o zemích původu, které by podpořily pouze záporné nebo pouze kladné rozhodnutí). Z tohoto důvodu je třeba se vyhnout otázkám výzkumu v oblasti informací o zemích původu, které jsou zavádějící nebo manipulativní.

#### Příklad nevhodně formulované žádosti o informace o zemích původu

- Potřebuji informace o zemích původu potvrzující, že neexistuje riziko pronásledování muže sunnitského původu navráceného do Iráku.

---

<sup>(25)</sup> V závislosti na vnitrostátní praxi může existovat zvláštní formulář, který musíte při podávání žádosti o konkrétní informace o zemích původu předložit pracovišti pro informace o zemích původu nebo odborníkům na informace o zemích původu.



**Příklady právně formulovaných otázek, jimž je třeba se vyhnout**

- Jaké hrozí pronásledování v případě navrácení muže sunnitského původu do Iráku?
- Je k dispozici alternativní vnitrostátní ochrana?

Výše uvedené otázky jsou oblastí rozhodování a posuzování a nejsou vhodné pro odborníky/pracoviště pro informace o zemích původu. Tyto otázky by měly být přeformulovány tak, aby byly neutrální a vycházely z faktů pro výzkum v oblasti informací o zemích původu, například:

- Jak s muži sunnitského původu zacházejí po návratu ze zahraničí státní a nestátní skupiny?
- Setkávají se muži sunnitského původu s obtížemi při přesídlování v rámci Iráku?

Pokud neexistuje vnitrostátní pracoviště pro informace o zemích původu a je třeba kontaktovat externí odborníky, měli byste se řídit vnitrostátní praxí.

### 3. Používání informací o zemích původu v jednotlivých fázích posuzování žádosti o mezinárodní ochranu

V každé fázi řízení – při přípravě na pohovor, při vedení pohovoru a při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu – musíte být jako azyloví rozhodčí náležitě informováni o nejnovějším vývoji v zemi původu žadatele a znát všechny příslušné informace o zemích původu související s daným případem.

Nyní přezkoumáme každou fázi zvlášť a podrobněji.

Výchozím bodem jsou klíčové kroky v níže uvedené tabulce.

Tabulka 1. Klíčové kroky v jednotlivých fázích postupu posuzování žádosti o mezinárodní ochranu.

Při přípravě na osobní pohovor	Při vedení osobního pohovoru	Při posuzování žádosti
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Získat základní informace o zemi žadatele</li> <li>• Získat aktuální informace o současné bezpečnostní, lidskoprávní a politické situaci v zemi žadatele</li> <li>• Určit v co největší možné míře podstatné skutečnosti<sup>(26)</sup>, které je třeba prozkoumat, a připravit příslušné otázky.</li> <li>• Navrhnout plán pohovoru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Potvrdit nebo zpochybnit věrohodnost informací poskytnutých žadatelem</li> <li>• Pokládat příslušné otázky týkající se informací o zemích původu</li> <li>• Shromáždit další informace o zemích původu v možném rozsahu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Posoudit věrohodnost</li> <li>• Posoudit rizika</li> <li>• Posoudit aspekty ochrany (včetně alternativní vnitrostátní ochrany, je-li to relevantní)</li> <li>• Posoudit vyloučení (je-li to relevantní)</li> </ul>

<sup>(26)</sup> Podstatnými skutečnostmi jsou skutečnosti, které přímo souvisejí s definicí uprchlíka (čl. 1 část A odst. 2 úmluvy o uprchlících z roku 1951 a čl. 2 písm. d) kvalifikační směrnice v přepracovaném znění), nebo osoby, která má nárok na doplňkovou ochranu (čl. 2 písm. f) a článek 15 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění), a týkají se podstaty žádosti. Zaměření se na méně závažné nebo nepodstatné skutečnosti, které neovlivňují hlavní prvky žádosti, je obvykle zbytečné. Viz *Praktická příručka úřadu EASO: Posuzování důkazů*, březen 2015.

### 3.1. Příprava na osobní pohovor

Před pohovorem je zásadní důkladná příprava případu, aby bylo možné lépe porozumět konkrétnímu případu a připravit plán pohovoru, který je přizpůsoben individuálnímu žadateli. V této fázi byste měli věnovat pozornost klíčovým prvkům, které jsou k dispozici ve spisu. Je velmi důležité seznámit se s informacemi o žadateli a jeho zemích původu. Nedostatečné znalosti by mohly mít negativní dopad na vaši schopnost sledovat prohlášení žadatele a klást otázky nezbytné k prozkoumání podstatných skutečností, oprávněných obav, rizik a dalších prvků, které jsou pro rozhodování zásadní. To by mohlo vést ke kladení irelevantních otázek, což by mohlo oslabit vaši autoritu nebo narušit důvěru žadatele. V důsledku toho mohou nedostatečné znalosti ohrozit nejen pohovor, nýbrž také schopnost dostat společnému důkaznímu břemenu, a tudíž porušit článek 4 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění.

Z tohoto důvodu je před provedením pohovoru nezbytné seznámit se s aktuálními informacemi o zemích původu. To zahrnuje celkovou situaci v zemi původu, jako je situace v oblasti lidských práv, bezpečnostní situace, vláda, náboženské skupiny, etnické skupiny, kulturní aspekty, správní členění, nedávná historie atd. Zahrnuje to rovněž informace o žadateli, které jsou již ve spisu k dispozici. Například během registrace jsou žadatelé obvykle požádáni, aby poskytli osobní informace, jako je věk, pohlaví, místo narození a bydliště, státní příslušnost, etnický původ, jazyk, kterým hovoří, náboženské vyznání, rodinný stav, vzdělání, pracovní zkušenosti, cestovní trasy, důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu atd. Dalším krokem je zvážení těchto prvků z hlediska potřeby mezinárodní ochrany a určení podstatných skutečností, které je třeba během pohovoru prozkoumat, a možných budoucích rizik pro žadatele. Vyhledejte konkrétní informace o zemích původu související s podstatnými skutečnostmi a riziky a připravte plán pohovoru. Mějte na paměti kritéria pro vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně.

Vraťme se k příkladům žadatelů, které byly představeny výše, a určíme, co je třeba před pohovorem řešit, pokud jde o informace o zemích původu.

#### Příklad z případu irácké žadatelky

Žadatelka poskytla pouze informace o své zemi původu (Irák), místě narození (Sindžár), etnické příslušnosti / náboženství (jezidský / jezidismus) a rodinném stavu (matka samoživitelka se dvěma dětmi). Důvodem útěku ze země původu je invaze Islámského státu v srpnu 2014. Žadatelka nemá žádné doklady.

Po seznámení se s **celkovou lidskoprávní a bezpečnostní situací** v Iráku a po zvážení známých skutečností o žadatelce, pokud jde o potřebu mezinárodní ochrany, sepišete, co je třeba během pohovoru prozkoumat, a vyhledáte příslušné informace o zemích původu.

**Získání informací týkajících se posouzení věrohodnosti.** V tomto případě je vzhledem ke skutečnosti, že žadatelka nemá žádné doklady totožnosti, a významu a relevanci místa bydliště a náboženského profilu žadatelky třeba uvážit, jaké informace budou zapotřebí pro přezkoumání totožnosti žadatelky. Například pro posouzení státní příslušnosti a místa bydliště žadatelky jsou relevantní obecné informace o zemích původu týkající se Iráku a **města a regionu**, kde se žadatelka narodila. Stejně tak byste se měli zaměřit na obecné informace o jezidech. Dále byste měli vyhledat informace o **situaci během invaze Islámského státu v srpnu 2014** s cílem ověřit, zda byla žadatelka během těchto událostí přítomna. Konkrétně se jedná o chronologii událostí, zúčastněné subjekty, důsledky pro

civilní obyvatelstvo v této oblasti atd. Kromě toho se mohli setkat se situací jezídů během konfliktu v Sindžáru a případným porušením lidských práv.

**Zajištění informací relevantních z hlediska potřeby ochrany.** Ověřte informace o zemích původu týkající se **současné bezpečnostní situace** v Sindžáru a v provincii Ninewa, v níž se toto město nachází, zacházení s jezídů ze strany Islámského státu, orgánů a okolní společnosti a o současném vzájemném vztahu mezi různými etnickými skupinami, jako jsou jezídové, Kurdové a arabští Iráčané. Měli byste se také důkladně seznámit se současnou situací, pokud jde o dostupnost **státní ochrany** v Ninewě.

**Získání informací týkajících se alternativní vnitrostátní ochrany.** Posledním krokem může být posouzení bezpečnostní situace a dostupnosti státní ochrany v těch částech země, které by mohly být vhodné pro alternativní vnitrostátní ochranu, přičemž se zohlední profil žadatelky.

S přihlédnutím ke všem informacím, které jste získali, budete moci vypracovat plán pohovoru s konkrétními dotazy a položit žadatelce příslušné otázky.

V tomto ohledu je vhodné připravit **konkrétnější otázky týkající se skutečností, o nichž víme, že jsou ověřitelné**, vzhledem k předchozí přípravě a seznámení se s informacemi o zemích původu. Pokud budete klást příliš obecné otázky, obdržíte pravděpodobně odpovědi podobné povahy a možnost posoudit je na z hlediska důvěryhodnosti bude omezená. Zároveň je velmi obtížné potvrdit velmi konkrétní skutečnosti a podrobnosti po pohovoru. Obdržíte-li pouze odpověď, že ve vesnici existuje náměstí a trh, tak tato informace vám nepomůže dospět k závěru ohledně místa původu žadatelky, protože tato místa se nacházejí všude. Pokud se vám však nepodaří zjistit názvy náměstí a trhu, jež žadatelka uvedla, neznamená to, že neexistují. Z tohoto důvodu byste se kromě otevřených otázek měli zamyslet také nad konkrétnějšími otázkami, abyste získali další informace, které lze potvrdit, například:

- Kde přesně se nachází (konkrétní místo, které žadatelka uvedla dříve)?
- Jak se tam dostanete z (název místa)?

#### **Příklad z případu syrského žadatele**

Žadatel poskytl informace o místě původu, rodinném stavu, náboženském vyznání, místech předchozího pobytu, vzdělání a důvodu odchodu ze země původu. Po seznámení se s **celkovou lidskoprávní a bezpečnostní situací** v Sýrii a po zvážení známých skutečností o žadateli, pokud jde o potřebu mezinárodní ochrany, sepíšete, co je třeba během pohovoru prozkoumat, a vyhledáte příslušné informace o zemích původu.

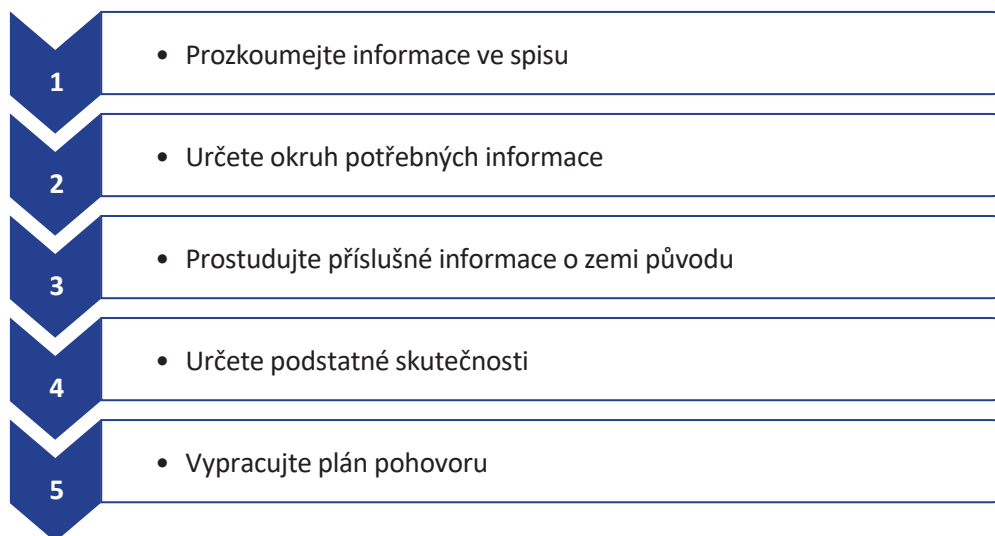
**Získání informací týkajících se posouzení věrohodnosti.** Podobně jako ve výše uvedeném případě bude třeba po seznámení se s **celkovou bezpečnostní a lidskoprávní situací** v Sýrii prostudovat obecné informace o **Sýrii, Homsu, univerzitě a sunnitských muslimech** s cílem ověřit totožnost žadatele. V tomto ohledu by bylo rovněž užitečné nalézt informace o zemích původu týkající se možnosti získat v Sýrii cestovní pas. Poté budete

muset shromáždit konkrétní informace o zemích původu týkající se událostí a aktérů (politických/vojenských) v Homsu, Hamá a Sarminu v době pobytu žadatele před útekem ze Sýrie. To zahrnuje například informace o **demonstracích v Homsu v roce 2013**.

**Zajištění informací relevantních z hlediska potřeby ochrany.** Dále musíte mít jasnou představu o **současné bezpečnostní, politické a lidskoprávní situaci** v Sýrii. V tomto ohledu byste měli rovněž vzít v potaz náboženskou identitu žadatele jako sunnitského muslima. Budete potřebovat informace o situaci Syřanů, kteří se účastnili demonstrací proti režimu. S ohledem na věk žadatele byste měli taktéž získat informace o **vojenské službě** a branné povinnosti, včetně příslušných pravidel, zacházení s branci a činností, na nichž se branci podílejí.

Informace, které jste našli při přípravě pohovoru, vám pomohou rozhodnout, zda je třeba během pohovoru položit další otázky, či nikoli. Informace o zemích původu vám současně pomohou vyhnout se kladení zbytečných otázek a soustředit se na otázky, které jsou důležité pro rozhodování. Informace o zemích původu mohou rovněž pomoci odhalit konkrétní skutečnosti o určitých profilech, a ovlivnit tak povahu a množství otázek v následném pohovoru. Například při hledání informací o zemích původu týkajících se vojenské služby v Sýrii zjistíte, že muži ve věku od 18 do 42 let jsou ze zákona povinni vykonávat vojenskou službu a že v provinciích Homs a Hamá jsou běžné hromadné odvody. I když mohou být vysokoškolští studenti za určitých podmínek od vojenské služby osvobozeni, studenti starší 25 let jsou obvykle povoláváni do armády a jiných přidružených bezpečnostních orgánů. Pokud žadatel spadá do této kategorie, což znamená, že v roce 2013 byl starší 25 let, budou mít informace, které jste zjistili, vliv na váš přístup k podstatné skutečnosti, že se „žadatel účastnil jako vysokoškolský student demonstrací v Homsu“. Jelikož z informací o zemích původu vyplývá, že většina studentů v jeho věku byla povolána do armády, můžete uvést cílenější otázky, abyste zjistili, jak se žadateli podařilo vyhnout se vojenské službě. Díky pečlivé přípravě budete rovněž schopni určit možné důvody pro vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně a položit další konkrétní otázky. Další pokyny k vyloučení jsou uvedeny v **oddíle 4. Vyloučení**.

Poté, co jste shromáždili všechny potřebné informace o zemích původu a prostudovali různé druhy spolehlivých zdrojů, měli byste být schopni připravit individuální plán pohovoru (základní témata, druh otázek, které je třeba položit) a splnit cíle individuálního pohovoru. Dobře vypracovaný plán pohovoru je klíčem k efektivnímu a účelnému pohovoru.

**Pamatujte**

### 3.2. Vedení osobního pohovoru

Na základě informací obsažených ve spisu a informací, které jste shromáždili, budete moci položit **relevantní otázky** související s vnější důvěryhodností nebo ochranou, které mají být potvrzeny informacemi o zemích původu. Budete také schopni snadno určit nová témata, která žadatel během pohovoru uvedl. Níže naleznete ilustrativní a neúplné příklady otázek během pohovoru, které jsou relevantní pro posouzení vnější důvěryhodnosti nebo důvodů žádosti či budoucího rizika. Nezapomeňte, že by otázky měly být vždy přizpůsobeny danému konkrétnímu případu a informacím o zemích původu. Současně při formulaci otázek zvažte individuální situaci žadatele, jako je jeho věk, pohlaví, vzdělání a sociální zázemí atd.<sup>(27)</sup> Shromážděné informace by mohly být potenciálně potvrzeny informacemi o zemích původu.



**Je-li to vhodné, je osvědčeným postupem požádat žadatele během pohovoru o hláskování názvů lokalit, názvů organizací atd. v místním jazyce, což je užitečné při provádění vlastního výzkumu nebo při podávání žádosti o pomoc odborníků na informace o zemích původu.**

#### **Příklady otázek týkajících se vnější důvěryhodnosti v kolumbijském případě – posouzení prohlášení žadatelky**

- Uved'te celé jméno nevládní organizace, pro kterou jste pracovala (v místním jazyce)?
- Můžete popsat nevládní organizaci, pro kterou jste pracovala? Jaká je její organizační struktura?
- Kde se nachází její ústředí?

<sup>(27)</sup> Tento oddíl se zabývá informacemi, které mají být získány během pohovoru. Podrobnější pokyny k technikám vedení pohovoru viz *Praktická příručka úřadu EASO: Osobní pohovor*, prosinec 2014.

- Kdo je zakladatelem / ředitelem / místním ředitelem?
- Co konkrétně vaše nevládní organizace dělá, jaké jsou její cíle? Jaká je její specializace?
- Jaké byly vaše činnosti a povinnosti v rámci nevládní organizace? (Tato otázka nesouvisí přímo s informacemi, které by bylo možné porovnat s informacemi o zemích původu, pokud daná osoba nebyla zařazena na vysoké místo. Informace o zemích původu však mohou obecně poskytovat informace o povinnostech členů v závislosti na jejich postavení v organizaci, takže mohou mít vliv na posouzení vnější důvěryhodnosti).
- Víte o úloze a činnostech Las Águilas Negras? Můžete je popsat?

#### **Příklady otázek týkajících se vnější důvěryhodnosti v syrském případě – posouzení prohlášení žadatele**

- Mohl byste popsat demonstrace, kterých jste se zúčastnil, a svou úlohu při těchto demonstracích? (Čas a místo)
- Můžete popsat, co se vám stalo poté, co jste se zúčastnil těchto demonstrací?
- Můžete popsat, co se stalo s vaší rodinou a přáteli? Kde jsou nyní?
- Byli jste povoláni do vojenské služby? Pokud ano, kdy a jak? Hlásil jste se do vojenské služby?

#### **Příklady otázek souvisejících s ochranou v kolumbijském případě – posouzení budoucího rizika pro žadatelku (důvodná obava a dostupnost ochrany)**

- Jaká je situace aktivistů / sociálních pracovníků pracujících pro nevládní organizace?
- Jak vám organizace LAN vyhrožovala? Čelili výhrůžkám také ostatní zaměstnanci / členové vaší nevládní organizace?
- Požádala jste o ochranu místní orgány; obrátila jste se například na policii, abyste tyto výhrůžky oznámila? Jaký byl výsledek? Přijaly odpovědné orgány nějaká opatření? Pokud ne, podala jste stížnost na jiné policejní stanici?

Je velmi důležité, abyste během pohovoru zůstali **nezaujatí** a byli **flexibilní** a **objektivní**. Plán pohovoru, který jste vypracovali, a informace o zemích původu, jež jste shromáždili, by měly mít během celého pohovoru pouze **podpůrnou úlohu**. Předvídejte a buďte připraveni na to, že žadatel může během pohovoru nadnést zcela nová témata nebo že obdržíte neočekávané odpovědi.

#### **Příklad v kamerunském případě**

Během pohovoru žadatel z Kamerunu uvádí, že uzavřel manželství se ženou. To by nemělo být automaticky považováno za faktor, který podkopává jeho údajnou homosexuální orientaci/chování. Z dostupných zpráv o informacích o zemích původu zjistíte, že není neobvyklé, že homosexuální muži v subsaharské Africe vedou „dvojí život“ a uzavírají manželství se ženami. Možná uzavřel sňatek v důsledku převládajících společenských norem v dané zemi a/nebo z důvodu své ochrany<sup>(28)</sup>.

Mějte na paměti, že informace o zemích původu mají svá omezení a může se stát, že konkrétní informace o některých událostech nejsou k dispozici. To však nutně neznamená, že k určité události nedošlo nebo že osoba nebo organizace uvedená žadatelem neexistuje. Buďte nezaujatí a během pohovoru od žadatele získejte **další informace**, které vám mohou usnadnit vyhledání dalších informací po pohovoru.

#### **Příklad v kolumbijském případě**

Název nevládní organizace, na kterou žadatelka z Kolumbie odkazuje, není uveden v žádné dostupné zprávě o této zemi. To neznamená, že nevládní organizace neexistuje a že prohlášení žadatelky není věrohodné. Informace možná nejsou k dispozici, neboť nevládní organizace je nově založena, mohla se odštěpit od jiné organizace nebo může působit pouze na místní úrovni, a proto neexistuje takový zájem na zveřejnění souvisejících informací<sup>(29)</sup>. Požádejte žadatelku, aby uvedla jiné nevládní organizace, které mají podobný účel a cíle, a aby vám poskytla informace, které vám umožní posoudit širší kontext.

Nové prvky, které žadatel odhalí, si mohou vyžádat rychlou kontrolu s cílem potvrdit místo, datum nebo název skupiny atd. V takových případech budete možná muset **vyhledat další informace**, které mohou být vodítkem pro vaše otázky. Je však velmi důležité **respektovat průběh pohovoru**.

Pokud během pohovoru potřebujete vyhledat informace o zemích původu, měli byste se ujistit, že tím **nedojde k narušení** vztahu, který jste se žadatelem navázali. V přítomnosti žadatele lze provést rychlé kontroly, je-li k tomu vhodná situace. Pokud však na vyhledání určitých informací o zemích původu a seznámení se s nimi potřebujete více času, může být vhodnější tak učinit během **přestávky** nebo **po** pohovoru.

---

<sup>(28)</sup> Oddělení pro informace o zemích původu, polský úřad pro cizince *Situation of Sexual Minorities in Africa (Situace sexuálních menšin v Africe) (South of the Sahara) (subsaharské země)*, Maciej Fagasiński, květen 2013, s. 23.

<sup>(29)</sup> Další informace o chybějících informacích o zemích původu viz [oddíl 3.3.1.1 Situace při posuzování informací o zemích původu v rámci posouzení vnější důvěryhodnosti](#).



### Příklad č. 1 ze syrského případu

Během pohovoru žadatel ze Sýrie dodal, že se na cestě do Hamá zastavil v Rastánu. Tam strávil čtyři měsíce.

Máte-li možnost, můžete **během pohovoru** rychle ověřit přesné umístění tohoto místa (např. pomocí map můžete zkontrolovat, zda je na cestě do Hamá) a položit další otázky ohledně pobytu žadatele v Rastánu, nebo dát žadateli možnost objasnit některé potenciálně nejasné prvky (tato záležitost bude podrobněji probrána níže).



**V praxi jsou rychlé kontroly možné pouze tehdy, máte-li přístup k databázi informací o zemích původu nebo k internetu. V tomto ohledu se řiďte vnitrostátními postupy.**

**Rychlé kontroly by měly být krátké a jednoduché – nevhodnější jsou při kontrole názvů míst, polohy míst, dat, názvů organizací a zkratk, jmen nebo přezdívek vedoucích pracovníků apod.**

### Příklad č. 2 z kolumbijského případu

Během pohovoru žadatelka z Kolumbie doplnila následující nové informace. Tvrdí, že má vlastní blog, kde silně kritizovala orgány kvůli korupci a spolupráci s drogovými gangy. Obvinila je z toho, že zločineckým skupinám umožňují nábor mladých chlapců. Z tohoto důvodu jí kvůli pomluvě politiků hrozí vězení.

V této situaci musíte po ověření nových skutečností, které žadatelka uvedla, jako je obsah jejího blogu, článků a komentářů týkajících se místních politiků, vyhledat informace o zemích původu týkající se situace v Kolumbii v souvislosti se svobodou projevu a možných sankcí za pomluvu orgánů. Měli byste si rovněž ověřit dostupné informace o spolupráci zločineckých skupin s orgány nebo o tom, jak orgány proti této situaci jakýmkoli způsobem bojují.

Vzhledem k množství nových a konkrétních informací budete muset v tomto případě provést hlubší výzkum a/nebo kontaktovat pracoviště pro informace o zemích původu. To vám zabere více času, a proto se doporučuje, abyste tak učinili **po pohovoru**.



**V praxi by měl být po pohovoru zpravidla proveden hlubší výzkum a/nebo by měly být zaslány další otázky vašemu pracovišti pro informace o zemích původu.**

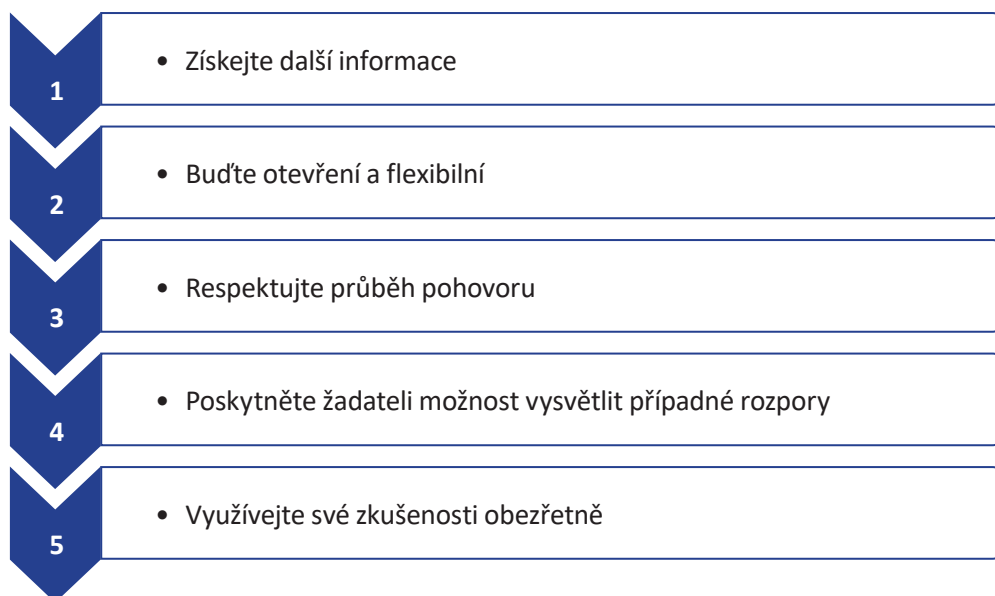
Prohlášení žadatelů se mohou lišit od informací o zemích původu, které jste zjistili, což by mohlo mít negativní dopad na důvěryhodnost a konečné rozhodnutí. V souladu se zásadou rovnosti zbraní by informace o zemích původu, které by mohly mít za následek, že osoba s rozhodovací pravomocí bude mít sklon k negativnímu hodnocení důvěryhodnosti, měly být předloženy žadateli, aby se k nim vyjádřil<sup>(30)</sup>.

<sup>(30)</sup> EASO, *Praktická příručka: Osobní pohovor*, prosinec 2014.

**Žadatel by měl mít pokud možno během pohovoru příležitost vysvětlit rozpory s informacemi o zemích původu<sup>(31)</sup>, aby zpochybnil informace, je-li to nutné, a/nebo aby byl připraven nakládat s jakýmkoli informacemi, které by mohly vést k popření věrohodnosti jeho tvrzení.**

**Spoléháme-li se na vlastní zkušenosti a znalosti, je třeba postupovat obezřetně.** Zkušenosti azyloví rozhodčí obvykle mají o konkrétních zemích původu dobrý přehled. Je pro ně snazší **určit** relevantní aspekty a témata a znalost informací o zemích původu zároveň zkušeným azylovým rozhodčím pomáhá klást příslušné otázky. Někdy by však tato zkušenost mohla mít na pohovor negativní dopad. Jelikož zkušenosti azyloví rozhodčí si jsou ohledně daného tématu tak jisti, nemusí ověřit nejnovější vývoj a hrozí, že jejich znalosti budou zastaralé. Z tohoto důvodu byste se **neměli spoléhat pouze na své zkušenosti**, ale měli byste si být **vědomi možných změn**.

#### Pamatujte



### 3.3. Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu

V této fázi řízení budou během rozhodovacího procesu použity informace o zemích původu na podporu posouzení, zda žadatel potřebuje mezinárodní ochranu.

V rámci **posouzení věrohodnosti** byste měli na základě informací o zemích původu posoudit příslušné shromážděné informace a důkazy týkající se podstatných skutečností žádosti.

Podstatnými skutečnostmi jsou skutečnosti, které přímo souvisejí s definicí uprchlíka podle čl. 2 písm. d) kvalifikační směrnice v přepracovaném znění, nebo osoby, která má nárok na doplňkovou ochranu (čl. 2 písm. f) a článek 15 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění), a týkají se podstaty žádosti. Podstatné skutečnosti se týkají:

- země původu žadatele,
- minulých problémů žadatele souvisejících s pronásledováním nebo vážnou újmou a budoucích obav,

<sup>(31)</sup> EASO *Praktická příručka úřadu EASO: Posuzování důkazů*, březen 2015; EASO, *Praktická příručka: Osobní pohovor*, prosinec 2014.

- důvodů, proč žadatel zažil problémy nebo se obává problémů,
- důvodů, proč žadatel nemůže nebo nechce využít ochranu země původu, včetně alternativní vnitrostátní ochrany,
- možných důvodů, proč by měl být žadatel případně vyloučen.

Jakmile posouzení věrohodnosti dokončíte a určíte, které podstatné skutečnosti mají být uznány, použijete informace o zemích původu, abyste mohli provést **posouzení rizik** s cílem posoudit pravděpodobnost budoucího pronásledování nebo reálné riziko vážné újmy.

V závislosti na daném případě budete možná muset informace o zemích původu použít také k tomu, abyste posoudili dostupnost **alternativní vnitrostátní ochrany** nebo **vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně**.

Pokud jde o plné pochopení metodiky posuzování důkazů a podrobnější pokyny k tomu, jak postupovat při posuzování věrohodnosti a rizik, viz *Praktická příručka úřadu EASO o posuzování důkazů*. Obdobně vám pokyny týkající se alternativní vnitrostátní ochrany a aspektů souvisejících s vyloučením z řízení o mezinárodní ochraně poskytne *Praktická příručka úřadu EASO o podmínkách pro získání nároku na mezinárodní ochranu* a *Praktická příručka úřadu EASO o vyloučení*. Tato praktická příručka se zaměřuje pouze na používání informací o zemích původu v těchto fázích.



**Před tím, než budete pokračovat v hodnocení a rozhodování, měli byste věnovat pozornost případným dalším potřebám v oblasti informací o zemích původu. Měli byste projit informace o zemích původu, pokud jde o nové informace poskytnuté během pohovoru, které jste během pohovoru nemohli ověřit.**

#### **Příklad z případu kolumbijské žadatelky**

Během pohovoru kolumbijská žadatelka zmínila nové okolnosti související s potřebou mezinárodní ochrany (**příklad č. 2 na s 32**). Proto se musíte seznámit s novými záležitostmi, jako je situace týkající se svobody projevu v Kolumbii, možné sankce za pomluvu orgánů atd. Před tím, než začnete vypracovávat rozhodnutí, musíte vyhledat příslušné informace o zemích původu.

### **3.3.1. Posouzení věrohodnosti**

V tomto oddíle se zaměříme na posouzení důkazů na podporu každé podstatné skutečnosti daného případu, na posouzení věrohodnosti každé podstatné skutečnosti, a zejména vnější důvěryhodnosti.

Při posuzování prohlášení a všech dalších důkazů musíte zajistit, aby posuzované důkazy souvisely s každou podstatnou skutečností, a posoudit každou podstatnou skutečnost podle ukazatelů věrohodnosti.

Při posuzování věrohodnosti nejprve posoudíte **vnitřní důvěryhodnost** prohlášení žadatele na základě příslušných ukazatelů věrohodnosti, tj. dostatečnosti detailů, specifčnosti a konzistentnosti<sup>(32)</sup>. Poté budete pokračovat v posuzování **vnější důvěryhodnosti** prohlášení a dalších důkazů na podporu tvrzení za použití informací o zemích původu a dalších důkazů, které jste případně shromáždili. Nakonec dospějete k závěru s přihlédnutím k vnitřní i vnější důvěryhodnosti. Mějte na paměti, že není vždy nutné rozsáhle vyhledávat podrobné informace o zemích původu. Předtím, než zahájíte podrobný výzkum týkající se informací o zemích původu nebo požádáte o pomoc specializované pracoviště pro informace o zemích původu, měli byste zvážit, zda odpověď na doplňující výzkumnou otázku může mít takovou povahu, že by mohla podstatným způsobem změnit hodnocení konkrétních skutečností. Pokud například prohlášení žadatele ohledně jeho účasti na demonstraci zjevně nejsou věrohodná (závažné rozpory a nesrovnalosti v prohlášeních), mohly by podrobnější informace o zemích původu týkající se toho, co se během demonstrace stalo, změnit dosavadní hodnocení celkové věrohodnosti této skutečnosti?

Při posuzování vnější důvěryhodnosti musíte **potvrdit, že informace** použité z různých zdrojů jsou v souladu s normami kvality informací o zemích původu. Validaci informací lze provést ověřením původu informací poskytnutých každým zdrojem a prostřednictvím křížové kontroly, potvrzení a porovnání informací s informacemi z jiných zdrojů. Ve většině případů bude důležité nespolehat se pouze na jeden zdroj, ale použít více zdrojů různých druhů – pokud možno alespoň tři různé zdroje – aby bylo dosaženo rovnováhy mezi různými perspektivami.

Potřeba provést křížovou kontrolu a potvrdit informace v rámci vnější důvěryhodnosti podstatných skutečností závisí na povaze informací a zdrojů. Tato potřeba je obzvláště silná v následujících případech.

- Týká-li se základní záležitosti žádosti o mezinárodní ochranu.
- Při popisu významného trendu nebo významné situace.
- Pokud informace nesplňují některá kritéria kvality informací o zemích původu.
- Pokud informace pocházejí z anonymních zdrojů. V praxi se v rozhodnutí obvykle odkazuje na jiné neanonymní zdroje nalezené pro účely křížové kontroly a součinnosti.

Při validaci a potvrzování informací byste měli vzít v úvahu následující zásady.

- Při provádění vlastního výzkumu byste se měli pokud možno obrátit na primární zdroj nebo původní zdroj, aby se zabránilo tzv. důkazu kruhem – tj. nesprávnému potvrzování a chybnému citování informací.
  - o K důkazu kruhem dochází tehdy, odkazují-li sekundární zdroje na sebe navzájem namísto odkazu na původní/primární zdroj. Nezjištění důkazu kruhem může vést k použití informací, které nemusí být tak aktuální, jak se zdá, nebo ke zkreslení informací.

---

<sup>(32)</sup> Pro plné pochopení metodiky posuzování důkazů a podrobnější pokyny k tomu, jak postupovat při posuzování věrohodnosti a rizik, je třeba prostudovat *Praktickou příručku úřadu EASO: Posuzování důkazů*, březen 2015.

- o K nesprávnému potvrzení dochází, pokud se zdá, že určitá informace je potvrzena informacemi z různých zdrojů, zatímco ve skutečnosti informace pocházejí ze stejného primárního/původního zdroje<sup>(33)</sup>.
- o K chybnému citování dochází tehdy, jestliže se původní informace opakují způsobem, který není přesný.

Je-li primárním/původním zdrojem místní mediální organizace, mějte na paměti, že je nutné posoudit, zda má daná země aktivní a svobodný tisk, jakož i možnou přítomnost cenzury nebo autocenzury.

Rovněž se upozorňuje na skutečnost, že mezi událostí a zveřejněním informací o dané události může nastat časová prodleva. Některé zdroje mají časově náročné postupy schvalování nebo dlouhé cykly zveřejňování, které způsobují prodlevy, a proto existuje rozdíl mezi obdobím, jehož se zpráva týká, a datem zveřejnění.

Jsou-li k dispozici informace o zemích původu, které vydalo vnitrostátní pracoviště pro informace o zemích původu nebo EASO, bude užitečné je uvážit jako první. Autoři totiž posoudili zdroje, které byly ve zprávě použity, v souladu s normami kvality stanovenými v [oddíle 1.4 týkajícím se norem kvality informací o zemích původu](#).

- Informace o zemích původu použité v rozhodnutí by měly být pokud možno založeny na veřejně přístupných zdrojích. Používání veřejných informací odpovídá normě kvality týkající se transparentnosti a dohledatelnosti. Mimoto je v souladu rovněž s normou týkající se přesnosti a aktuálnosti tím, že umožňuje ostatním ověřit informace a přispět k opravám a změnám. Je-li použit důvěrný nebo anonymní zdroj<sup>(34)</sup>, musí být ověřena kvalita zdroje. Zdroj je třeba posoudit na základě kvalitativních kritérií, která umožní přiřadit v rozhodnutí jednotlivým informacím váhu. Budete například muset vyhodnotit činnost/přítomnost/úlohu zdrojů v příslušné oblasti, závažnost vyšetřování, pověst zdroje atd. Je rovněž důležité zvážit, porovnat a potvrdit anonymní informace v rámci jiných informací o zemích původu. Mělo by se zabránit spoléhání se na jediný anonymní zdroj. Anonymní zdroje by měly být posuzovány v závislosti na tom, do jaké míry jsou v souladu s jinými dostupnými informacemi o zemích původu. Nejsou-li anonymní zdroje v souladu s ostatními informacemi, buďte obezřetní. Pokud jsou závěry v souladu s jinými informacemi o zemích původu, mají anonymní zdroje podpůrnou váhu<sup>(35)</sup>.

Chcete-li informace potvrdit, měli byste získat **důležité, časově relevantní a přesné** informace o zemích původu ze spolehlivých zdrojů. Informace o zemích původu by měly být co nejkonkrétnější a měly by souviset se situací, na kterou žadatel odkazuje. V závislosti na podstatné skutečnosti, kterou posuzujete, však mohou být užitečné i informace týkající se širší perspektivy příslušného kontextu. Viz příklad níže.

---

<sup>(33)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu* (Country of Origin Information Report Methodology), červen 2019.

<sup>(34)</sup> Více informací viz oddíl 1.3 Důležité procesní pojmy při používání informací o zemích původu.

<sup>(35)</sup> Rozsudek ESLP ze dne 28. června 2011 ve věci *Sufi a Elmi*, citováno výše, pozn. pod čarou č. 5, bod 233.

### Příklad z případu kolumbijské žadatelky

Posuzujete kolumbijský případ, a zejména podstatnou skutečnost, která souvisí s vyhrůžkami, jimž žadatelka čelí, protože pracovala v nevládní organizaci zabývající se lidskými právy. V rámci vnější důvěryhodnosti této podstatné skutečnosti byste měli v rozhodnutí uvést nejen informace o nevládní organizaci, v níž žadatelka pracovala, o její činnosti a zacházení s jejími členy, ale také informace o současné situaci podobných nevládních organizací v Kolumbii. To bude zahrnovat problémy a překážky, kterým čelí, to, zda se na jejich členy pravidelně zaměřuje pozornost, zda mají vládní podporu, nebo zda se proti nim vláda staví. Tyto informace by mohly být doplněny o informace o zacházení, jemuž jsou obránci lidských práv v zemi obecně vystaveni.

Nezapomeňte, že **relevance a přesnost** informací o zemích původu v daném případě je důležitější než množství shromážděných informací o zemích původu. Neuvádějte informace o zemích původu, které s daným tématem nesouvisí. Není třeba v rozhodnutí uvádět všechny informace o zemích původu, které jste v průběhu řízení získali. Uveďte pouze ty, které jsou pro daný případ relevantní.

### Příklad z případů iráckých žadatelů

Při posuzování iráckého případu máte k dispozici informace o zemích původu týkající se situace jezídů v Iráku. To zahrnuje historii Islámského státu, včetně zpráv mezinárodních organizací o únosech mladých jezídů ze strany Islámského státu; zprávy mezinárodních organizací o situaci svobodných žen v Iráku a zprávy o bezpečnostní situaci v Iráku.

Při uvádění informací o zemích původu v rámci vnější důvěryhodnosti podstatné skutečnosti, která souvisí s přítomností a chováním Islámského státu, by se tyto informace o zemích původu měly zaměřit na přítomnost Islámského státu v této oblasti v roce 2014 a na chování vůči civilnímu obyvatelstvu, a zejména jezídům či konkrétněji svobodným jezidským ženám s dětmi. Informace týkající se náboru mladých jezidských mužů ze strany Islámského státu v této oblasti v roce 2014 by v tomto případě nebyly relevantní. Pokud by se však tento nábor týkal i žen, staly by se tyto informace bezprostředně relevantními a zásadními pro daný případ. Užitečné může být uvedení informace o zemích původu týkající se celkové bezpečnostní situace v Iráku, pokud by mohla být pro daný případ relevantní, aby bylo možné uvést konkrétní informace do souvislostí.



**Po určení příslušných informací o zemích původu je důležité jasně uvést souvislost mezi informacemi o zemích původu, které uvádíte, a vaším argumentem.**

### 3.3.1.1. Situace při posuzování informací o zemích původu v rámci posouzení vnější důvěryhodnosti

Při používání informací o zemích původu k posouzení podstatných skutečností se **můžete setkat s následujícími situacemi.**

#### A. Potvrzující informace o zemích původu

Pokud spolehlivé informace o zemích původu podporují tvrzení žadatele nebo jiné předložené důkazy, lze vnější důvěryhodnost konkrétní podstatné skutečnosti považovat za prokázanou. To nutně neznamená uznání podstatné skutečnosti, jelikož je třeba zjistit vnitřní i vnější důvěryhodnost.

##### **Příklad z případu syrského žadatele**

V syrském případě žadatel uvedl, že svou zemi opustil kvůli bezpečnostní situaci a povinné vojenské službě, což je v souladu s dostupnými informacemi o zemích původu.

Níže viz souvislost mezi informacemi o zemích původu a podstatnou skutečností.

Žadatel by nastoupil do armády a v občanské válce by byl nucen bojovat proti svým vlastním lidem. To je podpořeno řadou zpráv<sup>(36)</sup>, které uvádějí, že vojenská služba v Sýrii je všeobecná a povinná pro muže ve věku od 18 do 42 let, nebo dokonce 54 let. Povinná služba trvá 18 až 21 měsíců. Je vymáhána státem a muži, kteří byli odvedeni v době, kdy žadatel zemi opustil, se museli účastnit války.

#### B. Protichůdné informace o zemích původu

##### • Informace o zemích původu, které jsou v rozporu s tvrzeními žadatele

Informace o zemích původu, které jsou jednoznačně v rozporu s uváděnými podstatnými skutečnostmi, představují negativní faktor vnější důvěryhodnosti. Zjistí-li se během pohovoru nesoulad s informacemi o zemích původu, měli byste tuto skutečnost předložit žadateli a umožnit mu, aby podal vysvětlení, jak je uvedeno v oddíle výše. Pokud jsou však nesrovnalosti mezi prohlášeními žadatele a informacemi o zemích původu zjištěny po osobním pohovoru, měli byste tyto nesrovnalosti ve svých zjištěních ohledně důvěryhodnosti použít obezřetně. V případě nesrovnalostí mezi prohlášeními žadatele a informacemi o zemích původu, které byly zjištěny po pohovoru, se řiďte vnitrostátní praxí. Možná budete muset žadatele pozvat k dalšímu pohovoru, nebo případně budete muset žadatele vyrozumět o možnosti vyjádřit se k důkazům shromážděným v daném případě a poskytnout další vysvětlení nebo jej informovat jiným způsobem. Pokud v rozhodnutí použijete informace o zemích původu, které jsou v rozporu s tvrzeními žadatele a jinými důkazy, mělo by být výslovně uvedeno vyhodnocení zdroje. Současně je třeba náležitě posoudit podstatnou skutečnost. V případě odmítnutí podstatné skutečnosti jako celku nestačí konstatovat, že mezi prohlášeními a informacemi o zemích původu existuje rozpor. Rozpor se musí týkat podstaty podstatné skutečnosti a musí být porovnán s ostatními zjištěnými ukazateli důvěryhodnosti, a to jak vnitřní, tak vnější.

---

<sup>(36)</sup> Relevantní zdroje jsou k dispozici například zde: EASO, *Zpráva o informacích o zemích původu: Sýrie – zaměření se na jednotlivce (COI Report: Syria – Targeting of individuals)*, březen 2020.

### **Příklad z případu kolumbijské žadatelky týkající se informací o zemích původu, které jsou v rozporu s jejími tvrzeními**

Žadatelka tvrdila, že několik let pracuje v určité nevládní organizaci. V tomto ohledu lze od žadatelky přiměřeně očekávat, že zná organizační strukturu nevládní organizace. Informace o struktuře nalezené v různých zdrojích se však od tvrzení žadatelky liší. Jedná se o negativní zjištění ohledně vnější důvěryhodnosti pro posouzení relevantní podstatné skutečnosti, aniž by to znamenalo, že daná podstatná skutečnost bude pouze na základě tohoto rozporu odmítnuta.

#### **• Protichůdné informace o zemích původu pocházející z různých zdrojů**

Jestliže jste našli informace o zemích původu z různých zdrojů, přičemž jeden z nich prohlášení žadatele protiče a druhý jej potvrzuje, měli byste mít na paměti, že k informacím o zemích původu je třeba přistupovat neutrálně. K dosažení konkrétního výsledku nebo závěru nelze upřednostnit jeden zdroj jen proto, že by lépe vyhovoval vašemu hodnocení. V takové situaci byste měli začít řádným posouzením zdrojů, abyste zjistili, který zdroj je spolehlivější. Zároveň byste se měli pokusit k dané záležitosti najít další zdroje. Ke **zdrojům** byste měli **přistupovat kriticky** a analyzovat odpovědi na otázky týkající se vyhodnocení zdroje: **kdo, co, proč, jak, kdy** <sup>(37)</sup>. Nezapomeňte například vzít do úvahy skutečnost, že se autoři obvykle zaměřují na konkrétní témata, a mají tak omezenou perspektivu. Při zvažování informací o zemích původu a ukazatelů věrohodnosti je třeba vzít v úvahu všechny výše uvedené aspekty. Je-li podstatná skutečnost nadále nejistá, měl by se použít čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění (zásada, podle níž pochybnosti svědčí ve prospěch žadatele), aby bylo možné dospět k závěru, zda je taková skutečnost uznána, či nikoli. Jestliže se pět kritérií v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění uplatňuje kumulativně, musíte použít „zásadu, podle níž pochybnosti svědčí ve prospěch žadatele“ a podstatnou skutečnost uznat. Vaše závěry by se však měly opírat o přiměřenou rovnováhu kritérií uvedených v čl. 4 odst. 5 a měli byste vzít v úvahu individuální a kontextuální okolnosti žadatele<sup>(38)</sup>.

### **Příklad z případu syrské žadatele**

Žadatel ze Sýrie uvedl, že po studentských demonstracích začaly státní orgány účastníky zatýkat. Tyto informace byly podpořeny místními pracovníky nevládních organizací, v novinových článcích však byly popřeny. Po vyhodnocení zdroje zjistíte, že noviny podporují místní orgány, takže jsou zjevně neobjektivní.

## **C. Nedostatek informací o zemích původu**

V některých případech nebudou pro posouzení uváděných podstatných skutečností k dispozici žádné informace o zemích původu. Neexistence informací o zemích původu však nutně neznamena, že určitá událost/osoba/otázka nenastala nebo nenastane či neexistuje. Nedostatek informací o zemích původu

<sup>(37)</sup> Pokud jde o vyhodnocení zdroje, viz [oddíl 1.5 Význam vyhodnocení zdroje](#).

<sup>(38)</sup> Podrobnější analýza uplatňování „zásady, podle níž pochybnosti svědčí ve prospěch žadatele“ je uvedena v [Praktické příručce úřadu EASO: Posuzování důkazů](#), březen 2015.



může být způsoben například omezeným přístupem k informacím v zemi původu nebo menším rozsahem a významem události. Neexistence informací o zemích původu by proto sama o sobě neměla vést k negativním závěrům ohledně důvěryhodnosti, nýbrž je zapotřebí náležitě posouzení. V rámci vnější důvěryhodnosti podstatné skutečnosti byste měli uvést nedostatek informací a zmínit, že jste provedli výzkum a konzultovali veřejně dostupné zdroje, žádné informace jste však nenašli. Následně byste měli zvážit použití čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění („zásada, podle níž pochybnosti svědčí ve prospěch žadatele“<sup>(39)</sup>).

#### Příklad z případu kolumbijské žadatelky

O nevládní organizaci, kde žadatelka pracovala, nebyly zjištěny žádné informace. Pro to mohla existovat řada důvodů, například skutečnost, že nevládní organizace byla založena před krátkou dobou nebo má pouze místní působnost. Vaše posouzení bude vycházet z kontextu a okolností daného případu, jakož i z posouzení ostatních podstatných skutečností. Měli byste rovněž vyhledat informace o přítomnosti a činnostech jiných nevládních organizací, které se zabývají lidskými právy, a způsobu, jakým se s nimi v zemi zachází.

#### D. Jediný primární zdroj

Jsou-li informace zjištěny **pouze z jediného zdroje**, měl by být posouzen kontext tohoto zdroje, například, zda jsou obecně k dispozici rozsáhlé zprávy o dané zemi a/nebo souvislosti, či nikoli, nebo zda má dotyčný zdroj specifické předpoklady pro zdokumentování dotyčných informací.

Ve svém rozhodnutí byste měli uvést, že bylo možno nalézt pouze jeden zdroj. Zdroj by měl být stručně popsán a s ohledem na výše uvedené prvky by měly být vysvětleny souvislosti. V případě pochybností o spolehlivosti zdroje nezapomeňte provést náležitě vyhodnocení zdroje<sup>(40)</sup>.



**Mějte na paměti, že není nutné, aby byl každý osobní aspekt tvrzení doložen příslušnými informacemi o zemích původu. Informace o zemích původu se často nezaměřují na jediného žadatele, nýbrž na obecný kontext a situaci v zemi. Viz příklad na s. 39 (žadatelka z Kolumbie).**

<sup>(39)</sup> Je-li tvrzená podstatná skutečnost nadále nejistá, je třeba použít ustanovení čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění, které se týká „zásady, podle níž pochybnosti svědčí ve prospěch žadatele“, aby bylo možné dospět k jednoznačnějšímu závěru o tom, zda je taková skutečnost uznána, či nikoli. Jestliže se pět kritérií v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění uplatňuje kumulativně, musíte použít „zásadu, podle níž pochybnosti svědčí ve prospěch žadatele“ a podstatnou skutečnost uznat. Vaše závěry by se však měly opírat o přiměřenou rovnováhu kritérií uvedených v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění a měli byste vzít v úvahu individuální a kontextuální okolnosti žadatele. Podrobnější analýza uplatňování „zásady, podle níž pochybnosti svědčí ve prospěch žadatele“ je uvedena v *Praktické příručce úřadu EASO: Posuzování důkazů*, březen 2015.

<sup>(40)</sup> EASO, *Metodika pro sestavování zpráv o informacích o zemích původu (Country of Origin Information Report Methodology)*, červen 2019, s. 16.

### 3.3.1.2. Posouzení dokladů

Informace o zemích původu mohou být přezkoumány rovněž za účelem posouzení příslušných **dokladů** předložených žadatelem, aby se ověřilo, zda je konkrétní druh dokladu vydán v zemi původu nebo obvyklého pobytu žadatele a zda byl postup vydávání v souladu s informacemi o zemích původu. V souladu s informacemi o zemích původu by měly být rovněž obsah i forma dokladu. Slučitelnost s informacemi o zemích původu je jedním z kritérií, která vám pomohou při posuzování dokladů předložených žadatelem<sup>(41)</sup>. Doklad vydaný v rozporu s běžnou praxí konkrétní země původu by jistě odůvodňoval další zkoumání v rámci posouzení věrohodnosti.



**Některé země mají zvláštní databáze s příklady stávajících dokladů z různých zemí. Ověřte dostupnost těchto databází ve vaší zemi. Můžete také nahlédnout do veřejného rejstříku pravých cestovních dokladů a dokladů totožnosti on-line (PRADO)<sup>(42)</sup>.**

### 3.3.2. Posouzení rizik

Jakmile bude dokončeno posouzení věrohodnosti, přistoupíte k posouzení rizik, a to na základě všech uznaných podstatných skutečností. Posouzení rizik je výhledovou analýzou pro posouzení potřeby mezinárodní ochrany konkrétního žadatele. Zkoumá budoucí riziko, tj. pravděpodobnost toho, že nastanou budoucí události, a to na základě uznaných skutečností<sup>(43)</sup> v době přijetí rozhodnutí. Posouzení rizik analyzuje budoucí riziko u žadatele na základě příslušného důkazního standardu<sup>(44)</sup>.

V případě, že budoucí riziko vyplývá z události, k níž došlo, nebo situace či situací, které existovaly v minulosti, mohla být většina informací o zemích původu použita již v rámci posouzení vnější důvěryhodnosti podstatných skutečností. Případně budete muset vyzdvihnout určité body z informací, které již byly poskytnuty v rámci posouzení vnější důvěryhodnosti, a/nebo uvést další informace o současné situaci, jež mohou souviset s rizikem u žadatele v případě, že se vrátí do země původu. Množství a obsah těchto informací závisí na současné situaci a na tom, nakolik se tato situace změnila od okamžiku, kdy žadatel zemi původu opustil.

---

<sup>(41)</sup> Podrobnější pokyny k posuzování dokladů jsou uvedeny v *Praktické příručce úřadu EASO: Posuzování důkazů*, březen 2015.

<sup>(42)</sup> PRADO je mnohojazyčná stránka s informacemi o pravých dokladech totožnosti a cestovních dokladech (rovněž ze třetích zemí), kterou spravuje generální sekretariát Rady EU. Obsahuje informace o platnosti a dalších právních aspektech, jakož i odborné popisy takových dokladů (včetně popisu některých nejdůležitějších bezpečnostních prvků). Pro získání dalších informací můžete navštívit internetové stránky PRADO [zde](#).

<sup>(43)</sup> V čl. 4 odst. 3 písm. a) kvalifikační směrnice v přepracovaném znění se stanoví, že při posuzování žádosti jsou zohledněny „všechny významné skutečnosti týkající se země původu v době rozhodování o žádosti, včetně právních předpisů země původu a způsobu jejich uplatňování“.

<sup>(44)</sup> Důkazní standard se vztahuje na mezní hodnoty pro stanovení míry pravděpodobnosti toho, že se určitá událost může stát. Nejčastěji používaným důkazním standardem při posuzování opodstatněných obav z pronásledování a skutečného rizika vážné újmy je „přiměřená míra pravděpodobnosti“, jak je vysvětleno v *Praktické příručce úřadu EASO o posuzování důkazů*, březen 2015, s. 21.

### **Příklad z případu irácké žadatelky**

Žadatelka se obává o svůj život a o život svých dětí kvůli přítomnosti Islámského státu v oblasti a špatného zacházení s jezídů, a zejména jezidskými ženami, vzhledem k tomu, že je matkou samoživitelkou. Použijme scénář, podle něhož jste při posuzování podstatné skutečnosti týkající se přítomnosti Islámského státu a jeho chování vůči jezídům, a zejména matkám samoživitelkám, našli informace o zemích původu, které potvrzují, že tyto profily byly v roce 2014, kdy žadatelka zemi opustila, vystaveny extrémnímu nebezpečí. Při posuzování rizika v budoucnu musíte ověřit, zda je toto nebezpečí stále přítomno. Musíte proto zjistit aktuální informace o situaci. Jestliže informace potvrdí, že se situace od roku 2014 nezměnila, musíte propojit informace týkající se minulosti s novými zjištěními a odůvodnit budoucí riziko. Pokud však z nových informací vyplývá, že se situace v dané oblasti změnila a Islámský stát již není přítomen, můžete dospět k závěru, že žadatelka již tomuto riziku nečelí. V takovém případě budete muset při posuzování budoucího rizika přihlídnout ke všem informacím, které dokládají jasnou změnu situace v dané oblasti, a rozlišovat mezi situací v době, kdy žadatelka zemi opustila, a situací současnou.

V dalším kroku byste měli posoudit jiná relevantní rizika související s individuálními charakteristikami a okolnostmi žadatelky. V tomto ohledu naleznete informace, které ukazují, že matky samoživitelky bez jakýchkoli rodinných sítí čelí ve společnosti mnoha nebezpečím. Tato rizika možná nedosahují stejné míry násilí jako v minulosti v souvislosti s Islámským státem, musíte však posoudit riziko, které pro ni a její děti představuje zacházení s osobami s podobnými profily ze strany společnosti. Pokud na druhou stranu žadatelka během svého pobytu ve vaší zemi uzavřela manželství s jiným žadatelem ze stejné oblasti v Iráku a zemi, ovlivní to informace, které musíte získat pro posouzení budoucího rizika. V případě návratu se totiž bude jednat o vdanou ženu s dětmi. Jestliže manžel pochází z jiné země, například ze Somálska, musíte hledat informace o možnostech iráckých žen přivést do Iráku manžela, který je cizím státním příslušníkem, o možnosti získat pro něj povolení k trvalému pobytu, jakož i o zacházení, s nímž se v Iráku setkávají smíšené páry.

Z výše uvedeného příkladu a různých scénářů je zřejmé, že pro žadatelku mohou existovat budoucí rizika, která nesouvisí (pouze) s dřívějšími událostmi, ale jsou spojena se změnami v zemi původu a/nebo s osobní situací. Musíte proto prozkoumat a použít nejnovější relevantní informace o zemích původu zvažované s ohledem na individuální charakteristiky a okolnosti daného případu, abyste mohli posoudit, zda u žadatelky existuje budoucí riziko.

V rámci posouzení rizik musíte rovněž posoudit možnou dostupnost ochrany ze strany orgánů země původu nebo obvyklého pobytu žadatele, je-li původcem pronásledování nestátní subjekt. Informace o zemích původu mohou mít zásadní význam pro určení toho, zda je stát schopen a ochoten žadatele chránit. Při hledání informací týkajících se dostupnosti ochrany ze strany vnitrostátních orgánů se můžete setkat s různými scénáři.

#### **Příklad z případu kolumbijské žadatelky**

Můžete najít informace o tom, že policie odmítá všechny stížnosti na Las Águilas Negras, nebo dokonce že existuje mnoho příslušníků policie, kteří s organizací spolupracují. To jednoznačně dokazuje, že policie činnost Las Águilas Negras toleruje, či dokonce podporuje. Tyto informace vám pomohou odůvodnit, že žadatelka nemůže získat ochranu, pokud se vrátí do země původu, protože úřady nejsou ochotny ji chránit. Informace o reakci orgánů by také mohly ukázat, že policie se snaží pomoci lidem, kteří žádají o ochranu, výsledky však nejsou patrné, neboť nemají pravomoc činnost Las Águilas Negras omezit, a to z důvodu silného propojení organizace s politiky. Tyto informace vám pomohou doložit, že orgány nejsou schopny žadatelce poskytnout ochranu.

Aktuální informace o zemích původu jsou rovněž zásadní při posuzování rizik souvisejících s vážnou újmou a při **uplatňování článku 15 kvalifikační směrnice v přepracovaném znění**, zejména co se týká:

- trestu smrti podle čl. 15 písm. a),
- mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu podle čl. 15 písm. b)

a

- povahy konfliktu,
- oblastí konfliktu a
- míry násilí podle čl. 15 písm. c).

Za tímto účelem vám zprávy o bezpečnostní situaci v dané zemi umožní získat aktuální a spolehlivé informace o bezpečnostní situaci.

### **3.3.3 Vnitrostátní ochrana**

Po zjištění potřeby ochrany budete muset případně zvážit dostupnost alternativní vnitrostátní ochrany. Kromě všech informací, které jste doposud již shromáždil, budete muset vyhledat další informace o zemích původu, abyste mohli posoudit následující skutečnosti.

- A. Část země původu zvažovaná za účelem alternativní vnitrostátní ochrany je pro žadatele **bezpečná**. Budete muset shromáždít informace o bezpečnostní situaci a původcích pronásledování, oblasti jejich vlivu a schopnosti dostat se k žadateli, vysledovat jej a zaměřit se na něj v potenciálním místě alternativní vnitrostátní ochrany. Zároveň budete muset vyhledat informace o poskytovatelích ochrany, schopnosti a ochotě poskytovatelů ochrany poskytovat účinnou a trvalou ochranu v potenciálním místě alternativní vnitrostátní ochrany, například informace o schopnosti vlády a bezpečnostních sil chránit civilní obyvatelstvo a zajistit a udržet si kontrolu nad zvažovaným místem alternativní vnitrostátní ochrany, o přítomnosti policie atd.

- B. Žadatel může bezpečně a legálně **vstoupit** do části země původu zvažované pro účely alternativní vnitrostátní ochrany. Budete potřebovat informace týkající se cestovní trasy do místa alternativní vnitrostátní ochrany ze země, ve které byla podána žádost o mezinárodní ochranu, možných právních omezení a překážek vstupu a pobytu, případných rizik na cestě do místa určení (např. kontrolní stanoviště, jimiž bude třeba projít) atd.
- C. Lze důvodně předpokládat, že se žadatel usadí v části země původu zvažované pro alternativní vnitrostátní ochranu. V této souvislosti by měly být zaručeny zejména základní potřeby, jako je zabezpečení potravin, přístřeší, hygiena, základní zdravotní péče a možnost zajistit si obživu<sup>(45)</sup>. V tomto ohledu budete někdy potřebovat informace o pracovních příležitostech, míře nezaměstnanosti, míře chudoby, dostupnosti humanitární pomoci, zdravotnických zařízeních, dostupnosti ubytování a nájemních smluv, hygienických zařízeních, zásobování vodou atd.

Během hledání informací nezapomeňte zohlednit individuální situaci žadatele, jako je věk, pohlaví, rodinný stav, zdravotní stav, sociální zázemí a vzdělání, jazyk, genderová identita, sexuální orientace atd. Pokud má žadatel zvláštní zdravotní problém, budete například muset vyhledat informace o dostupnosti specializované lékařské péče; o pracovních příležitostech pro příslušníka náboženské menšiny, který by mohl být vystaven diskriminaci, a informace o důsledcích neexistence evidence obyvatel a dokladů v souvislosti se zajištěním přístřeší nebo základní obživy atd.



**Při posuzování alternativní vnitrostátní ochrany si pamatujte, že důkazní břemeno přechází na rozhodující orgán.**

### 3.4. Odkazy v rozhodnutí

Aby byla zajištěna **transparentnost a dohledatelnost**, měli byste ve svém rozhodnutí **jednoznačně odkazovat na informace o zemích původu** a **citovat** je, aby měli čtenáři přístup k informacím v souladu se zásadou „**rovnosti zbraní**“ (viz [oddíl 1.3. Důležité procesní pojmy při používání informací o zemích původu](#)). Každá informace by měla být **dohledatelná** až ke svému zdroji, a to minimálně s uvedením autora, názvu a data zveřejnění, například:

- Médecins Sans Frontières, *Set to Explode*, duben 2017, s. 18.

Další pokyny k uvádění zdrojů jsou uvedeny v *Příručce úřadu EASO pro správné psaní a citace pro zprávy úřadu EASO o informacích o zemích původu*,<sup>(46)</sup> nebo se můžete řídit svými vnitrostátními právními předpisy a postupy.

---

<sup>(45)</sup> Viz EASO, *Praktická příručka úřadu EASO: Podmínky pro získání nároku na mezinárodní ochranu*, duben 2018.

<sup>(46)</sup> EASO, *Příručka pro správné psaní a citace pro zprávy úřadu EASO o informacích o zemích původu (Writing and Referencing Guide for EASO Country of Origin Information (COI) Reports)*, červen 2019.

## 4. Vyloučení

Ačkoli tento nástroj klade důraz na témata související se začleňováním, je důležité vědět, že informace o zemích původu mají důležitou funkci také při odhalování a posuzování případů vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně.

Rychlé rozpoznání možného případu vyloučení během azylového řízení má zásadní význam. Informace o zemích původu mohou tento proces podpořit tím, že udávají konkrétní skutečnosti (např. členství v určité organizaci, druh činnosti nebo povahu jednání) či spadají do konkrétního profilu, který vede k vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně. Takové informace vyžadují detailnější výzkum. Kromě toho informace o zemích původu mohou poskytnout základní informace o celkové situaci v konkrétní zemi původu a o příslušných subjektech odpovědných za páčání činů, kvůli nimž je možné vyloučení, včetně závažného porušování a zneužívání lidských práv a závažných trestných činů, jichž se dopouštějí.

Jakmile je zjištěn případ možného vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně, mohou informace o zemích původu pomoci při posuzování vyloučení a konkrétněji při posuzování věrohodnosti prohlášení žadatele a skutečností souvisejících s vyloučením.

V souvislosti s posuzováním důkazů pro účely vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně mějte na paměti, že důkazní břemeno nese rozhodující orgán. To platí vyjma dvou situací, kdy se důkazní břemeno přesouvá ze státu na žadatele, jak je vysvětleno v *Praktické příručce úřadu EASO: Vyloučení*<sup>(47)</sup>. Důkazní standard („závažné důvody, které je třeba vzít v úvahu“) je vyšší než v případě posuzování rizik při zkoumání potřeby mezinárodní ochrany („přiměřená míra pravděpodobnosti“). Informace, které se používají k vyloučení žadatelů o mezinárodní ochranu, proto musí být spolehlivé a přesné, aby splňovaly uvedený důkazní standard.

Informace relevantní pro začlenění jsou často relevantní i pro vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně, zejména informace o pronásledování a jeho původcích. Společným problémem při zkoumání informací o zemích původu týkajících se témat souvisejících s vyloučením je však to, že je některé otázky obtížné zodpovědět prostřednictvím výzkumu veřejně dostupných zdrojů. To platí zejména pro podrobnější dotazy. Proto je rovněž důležité mít přiměřená očekávání ohledně toho, jaké informace o zemích původu lze či nelze nalézt. Obvykle se obtížně získávají například informace o vysoce postavených úřednících. Kromě toho někdy nebudou k dispozici informace o zemích původu, které by určovaly:

- zda došlo k činům, kvůli nimž je možné vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně,
- zda žadatelé hráli roli při páčání některého z těchto činů, kvůli nimž je možné vyloučení, a pokud ano, jejich konkrétní úlohu/činnosti, dobu a místo spáchání těchto činů,
- všechny prvky související s okolnostmi, které vylučují osobní odpovědnost nebo jiné relevantní aspekty.

Tento oddíl poskytuje základní nástin používání informací o zemích původu v možných případech vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně. Podrobnější úvod k tomuto tématu naleznete v praktické příručce úřadu EASO o vyloučení<sup>(48)</sup>.

---

<sup>(47)</sup> Viz kapitola 5 v *Praktické příručce úřadu EASO: Vyloučení*, leden 2017.

<sup>(48)</sup> EASO, *Praktická příručka: Vyloučení*, leden 2017.

## 4.1. Určení prvků, které vedou k potřebě posouzení vyloučení

Náznaky možného zapojení do činů, kvůli nimž je možné vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně, se mohou objevit již ve fázi registrace a pak kdykoli během osobního pohovoru. Chcete-li se připravit na scénář, kdy se během pohovoru stane relevantním vyloučení, musíte mít obecnou znalost situace v dané zemi, abyste byli schopni vymezit určující skutečnosti. Je důležité shromáždit informace o zemích původu týkající se témat jako například zda v zemi nebo v částech země probíhá ozbrojený konflikt, zda má země původu represivní režim nebo zda jsou přítomny ozbrojené či zločinecké skupiny. Je rovněž důležité získat informace o zemích původu týkající se případného porušování a zneužívání lidských práv a závažných trestných činů, s nimiž jsou režim nebo ozbrojené skupiny spojovány, a toho, zda existují vazby mezi žadatelem a profily subjektů, o nichž je známo, že se podíleli na činech, kvůli nimž je možné vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně. Užitečným nástrojem v případech vyloučení může být vytvoření časových os pomocí informací o zemích původu. Takovou časovou osu s využitím informací o zemích původu lze použít k přípravě pohovoru, k posouzení toho, zda daná osoba mohla být v určité době a na určitém místě zapojena do činů, kvůli nimž je možné vyloučení, nebo k vyžádání si dalších informací o konkrétní události od žadatele. Kromě časových os byste měli věnovat pozornost rovněž seznamu profilů subjektů, o nichž je známo, že se podíleli na činech, kvůli nimž je možné vyloučení, a informacím, které vás mohou upozornit na to, že žadatel může patřit k některému z uvedených profilů. Pokud se na pohovor dobře připravíte, budete mít znalosti potřebné k položení správných otázek. To vám může rovněž poskytnout informace od žadatele, které by mohly usnadnit další výzkum.

### Příklad z případu syrského žadatele

Jedná se o mladého muže pocházejícího ze země, která prochází občanskou válkou, a je všeobecně známo, že různé subjekty páchají ve velkém měřítku zločiny proti lidskosti, válečné zločiny a jiné násilné činy. Podle dostupných obecných informací dochází také nuceným odvodům mladých mužů nebo se tito mají tendenci připojovat k různým ozbrojeným skupinám zapojeným do konfliktu, neboť v důsledku toho získávají finanční podporu či jiné druhy výhod. Žadatel bydlel v oblasti (Homs), kde se v době, kdy tam žil, konaly násilné demonstrace. Tyto prvky naznačují, že by se vyloučení mohlo stát relevantním tématem, které je třeba prozkoumat.

Níže jsou uvedena některá témata informací o zemích původu, která v tomto případě můžete při přípravě na pohovor přezkoumat.

- Kterí aktéři (vojenské, ozbrojené skupiny, teroristické organizace atd.) byli obecně zapojeni do konfliktu v Sýrii?
- Které ozbrojené skupiny byly v uvedených obdobích aktivní v Homsu, Hamá a Sarminu? O jaký druh organizací se jedná? Jaké jsou jejich základní cíle? Jaký je způsob jejich fungování? Jak nabírají své členy?
- Kontrola nad územím: který subjekt kontroloval uvedená místa a kdy?
- Kdo byli účastníci demonstrací, které se konaly v Homsu v roce 2013, a k jakému zneužívání a porušování lidských práv a závažné trestné činnosti během této události došlo?

Jestliže se na pohovor připravíte, budete moci položit příslušné navazující otázky a určit během pohovoru možné nesrovnalosti mezi příběhem žadatele a informacemi o zemích původu. Pokud takové rozdíly zjistíte nebo pokud v prohlášení žadatele existují mezery, musíte mu dát příležitost je vysvětlit. Jestliže žadatel například prozradí členství v určité organizaci nebo jiné okolnosti, které by mohly být relevantní, snažte se zachytit argumentaci žadatele. Zeptejte se na fakta, která by po dalším výzkumu mohly informace o zemích původu potvrdit nebo vyvrátit.

Je vhodné ptát se na skutečnosti, které je možné ověřit, a zapsat si pojmy, jako jsou hodnosti a pracoviště, v jazyce žadatele, a získat jména velitelů na vyšší úrovni v linii velení.

#### **Příklad z případů syrských žadatelů**

Na základě poznatků vyplývajících z informací o zemích původu jsou níže uvedeny otázky, které by žadateli mohly být během pohovoru položeny. Tyto otázky by měly začít otevřenými otázkami týkajícími se života žadatele v přítomnosti Fronty an-Nusrá a poté by při zaměření se na konkrétní téma měly být užší.

1. Jak dlouho jste žil v oblasti Sarminu?
2. Víte, kdo během vašeho pobytu v této oblasti Sarmin kontroloval?

*Žadatel odpovídá, že v té době to byla Fronta an-Nusrá.*

3. Jaký byl váš život v této oblasti v přítomnosti Fronty an-Nusrá?
4. Setkali jste se vy nebo vaše rodina při pobytu v oblasti Sarminu s nějakými problémy s členy Fronty an-Nusrá?

*Žadatel odpovídá, že se jej snažili naverbovat, odmítl se však ke skupině připojit, protože nesouhlasí s její ideologií. Po této události ho již nekontaktovali a neměl s nimi žádné další problémy. Jeho rodinní příslušníci neměli s Frontou an-Nusrá žádné potíže. Podle našich informací však Fronta an-Nusrá v té době prováděla nucené odvody a považovala osoby, které se k ní odmítly připojit, za protivníky a jejich rodinní příslušníci byli terčem násilných činů. Informace mimoto uvádějí, že jediným způsobem, jak mohl bojeschopný muž v té době žít v oblasti Sarminu, aniž by čelil problémům s Frontou an-Nusrá, bylo připojení se ke skupině.*

Následná otázka by mohla znít takto:

5. Jak si vysvětlujete, že ve vašem případě Fronta an-Nusrá nepřijala vůči vám nebo vaší rodině žádná opatření poté, co jste se k nim nepřipojil, a že jste tam mohl pokojně žít?



## 4.2. Další přezkoumání zjištěných kritérií vyloučení

Jestliže se během pohovoru objeví náznaky možného podílení se na činech, kvůli nimž je možné vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně, budete muset provést další výzkum v oblasti informací o zemích původu nebo se obrátit na své pracoviště pro informace o zemích původu s cílem prozkoumat a posoudit kritéria vyloučení. Jsou-li zapotřebí další informace, budete muset případně provést druhý pohovor zaměřený na vyloučení, pokud případ nepostoupíte specializovanému vnitrostátnímu pracovišti / odborníkovi zabývajícímu se případy vyloučení. Postoupení jinému pracovišti nebo odborníkovi závisí na vnitrostátní praxi a/nebo konkrétních okolnostech daného případu.

V této fázi byste měli mít možnost zúžit příslušná témata pro další výzkum.

### Příklad z případů syrských žadatelů

Pro ilustraci řekněme, že žadatel připustil spojení s Frontou an-Nusrá. Níže jsou uvedeny některé příklady témat, která by mohla být prozkoumána prostřednictvím informací o zemích původu.

- Jaké jsou cíle Fronty an-Nusrá?
- Jaké jsou její metody náboru?
- Jaké metody používá Fronta an-Nusrá při vedení války nebo při kontaktech s civilním obyvatelstvem?
- Kdo je cílem Fronty an-Nusrá? Zaměřuje se na civilní obyvatelstvo? Jakými metodami a do jaké míry?
- Mohou být skupina a/nebo velitelé skupiny spojeni s konkrétními trestnými činy nebo jednáním? Kdy a kde k těmto činům došlo?
- Je Fronta an-Nusrá známa pod jinými názvy?

Důležitým aspektem, který je třeba v případech vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně přezkoumat, je povaha odpovědnosti organizace a velitelské struktury v rámci skupiny. Aby bylo možné určit, zda žadatel může nést osobní odpovědnost za činy, kvůli nimž je možné vyloučení, nebo zjistit, zda mohl být donucen nebo mu bylo nařízeno, aby se choval určitým způsobem, může se výzkum informací o zemích původu zaměřit na informace o této záležitosti. Informace o zemích původu mohou být užitečné tím, že poskytnou kontextové informace o skupině, jež mohou pomoci posoudit úroveň osobní odpovědnosti žadatele (znanost, úmysl a činy) a také možnou věrohodnost obrany (nátlak nebo sebeobrana). To zahrnuje provádění výzkumu v oblasti informací o zemích původu týkajících se kontextu určité skupiny, způsobu, jakým se k ní lidé připojují, jak ji podporují nebo se účastní jejích činností či opouštějí skupinu, která se podílela na činech, kvůli nimž je možné vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně. Níže je popsáno několik příkladů relevantních výzkumných otázek týkajících se osobní odpovědnosti, které by mohly být na toto téma zformulovány.

#### Příklad z případů syrských žadatelů

- Jaká je územní velitelská struktura Fronty an-Nusrá? Má například každá čtvrť/vesnice/okres/provincie atd. vlastní pobočku a strukturu?
- Existuje centrální hierarchie, která vydává příkazy, nebo řídí místní velitelé věci sami?
- Jaká je hierarchická hodnostní struktura organizace?
- Jaké jsou povinnosti jednotlivce v rámci jednotlivých hodností v organizaci?
- Vydává skupina podřízeným členům příkazy k provedení konkrétních trestných činů nebo operací?
- Kdo příkazy vydává a jak jsou vydávány (např. textem, osobně, písemně atd.)?

Co se konkrétně týká velitelské odpovědnosti, musíte získat informace o úloze a postavení žadatele ve skupině, včetně toho, zda zastával funkci velitele. Níže jsou uvedeny některé příklady relevantních výzkumných otázek týkajících se osobní velitelské odpovědnosti, které by mohly být na toto téma zformulovány.

#### Příklad z případů syrských žadatelů

- Jaké trestné činy členové skupiny páchali?
- Kdo trestné činy skutečně spáchal (bez ohledu na to, zda byly nařízeny, či nikoli)?
- Jaká opatření byla případně přijata, aby se zabránilo spáchání trestných činů a/nebo aby se zajistilo, že k takovým zločinům nedojde v budoucnu?

**Velitelská odpovědnost** je samozřejmě pouze jedním z témat, která jsou důležitá pro posouzení **osobní odpovědnosti**. Informace o zemích původu navíc nikdy nemohou sloužit jako jediný důkaz o osobní odpovědnosti. Více informací je uvedeno v praktické příručce úřadu EASO o vyloučení<sup>(49)</sup>.

---

<sup>(49)</sup> EASO, *Praktická příručka: Vyloučení*, leden 2017.

## 5. Výzkum v oblasti informací o zemích původu a zdroje těchto informací

### 5.1. Různé druhy zdrojů informací o zemích původu

Většinu informací, které používáte k posouzení prohlášení žadatele a potřeby mezinárodní ochrany, lze nalézt v různých druzích zdrojích, jako jsou knihy, internetové zdroje a ústní zdroje. Jiní klasifikují zdroje podle autora nebo rozlišují mezi obecnými a specializovanými zdroji informací o zemích původu.

#### 5.1.1. Databáze a portály informací o zemích původu

Databáze a portály nejsou samy o sobě zdrojem informací, poskytují však přístup ke zdrojům a umožňují vyhledávání informací. Databáze/portály informací o zemích původu poskytují informace, které jsou velmi důležité při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu, a to vzhledem k jejich rozsahu a zaměření. Databáze obvykle obsahují informace z různých zdrojů o různých zemích a tématech. Žádná databáze však nemůže být úplná a neměli byste se spoléhat výhradně na jednu databázi. Zároveň je důležité mít na paměti, že informace, které zde naleznete, byly již předem vybrány. Portály informací o zemích původu uplatňují při předběžném výběru zdrojů kritéria kvality informací o zemích původu, které poskytují na svých platformách, jež se mohou lišit podle dotyčných zdrojů, kritérií kvality, rozsahu témat a zahrnutých jazyků.

**Vnitrostátní databáze informací o zemích původu.** Mnoho azylových orgánů má vlastní databáze informací o zemích původu, které jsou dostupné interně nebo externě. Zprávy o informacích o zemích původu vypracované různými evropskými pracovišti pro informace o zemích původu lze obvykle nalézt také na [portálu informací o zemích původu EASO](#).

#### Příklady databází a portálů informací o zemích původu

**Portál informací o zemích původu EASO** Obsahuje především zprávy a odpovědi na dotazy, které zveřejnil EASO a pracoviště pro informace o zemích původu v zemích EU+. K dispozici na adrese: <https://coi.easo.europa.eu>.

**Ecoi.net.** Databáze informací o zemích původu centra ACCORD (Pracoviště pro informace o zemích původu rakouského Červeného kříže). Rozhraní je k dispozici v angličtině a němčině a většina dostupných informací je v angličtině. Jedná se o jednu z největších dostupných databází informací o zemích původu, která obsahuje informace ze široké škály zdrojů a ze širokého spektra jazyků. K dispozici na adrese: [www.ecoi.net](http://www.ecoi.net).

**Refworld:** Databáze, kterou provozuje Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a která obsahuje informace o zemích původu zveřejněné do prosince 2018. V lednu 2019 navázal Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky partnerství s centrem ACCORD a schválil databázi ecoi.net jako hlavní databázi informací o zemích původu. Refworld se nově zaměřuje na politiku, judikaturu vnitrostátních, regionálních a mezinárodních soudů a tribunálů a vnitrostátní právní předpisy. K dispozici na adrese: [www.refworld.org](http://www.refworld.org).

**ReliefWeb:** Databáze provozovaná Úřadem OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí. Na rozdíl od dříve uvedených databází nemá ReliefWeb sloužit primárně jako databáze informací o zemích původu. Je určena především na podporu subjektů působících v oblasti humanitární pomoci, je však často aktualizována o zprávy orgánů, například agentur OSN, které mohou být užitečné při výzkumu v oblasti informací o zemích původu. Obsahuje rovněž mapy a další užitečné infografiky. K dispozici na adrese: <https://reliefweb.int>.

Nezapomeňte, že každý zdroj má svůj mandát a/nebo poslání a že neexistuje obecná hierarchie zdrojů. Užitečnost a autorita každého zdroje závisí na otázce, kterou potřebujete zodpovědět – každý zdroj by měl být posuzován samostatně a závěry o spolehlivosti zdroje by měly být vyvozeny až po provedení důkladného vyhodnocení zdroje.

Podle vaší výzkumné otázky jsou některé druhy zdrojů obvykle vhodnější než jiné. Mají také některé vlastní výhody a nevýhody.

### **5.1.2. Obecné zdroje informací o zemích původu versus specializované zdroje informací o zemích původu**

Obecné zdroje informací o zemích původu poskytují obecné informace o zemích původu a mohou vést k náležitému přehledu o situaci v dané zemi. Pokud však potřebujete podrobnější znalosti o určitém tématu, musíte případně nahlédnout do specializovaných zdrojů, protože mohou mít regionální nebo národní zaměření nebo specifické tematické zaměření. K příkladům specializovaných zdrojů s tematickým mandátem patří Mezinárodní asociace leseb a gayů, mezinárodní nevládní organizace zaměřující se na otázky LGBTI, a Internal Displacement Monitoring Centre (středisko pro sledování vnitřního vysídlení), mezinárodní nevládní organizace zaměřující se na situaci vnitřně vysídlených osob.

OSN má několik specializovaných agentur, které poskytují zprávy o různých tématech. K příkladům patří Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí a Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva, které se zaměřují na humanitární aspekty resp. lidská práva. K příkladům specializovaných zdrojů s regionálním mandátem patří Meziamerická komise pro lidská práva (IACHR), která se zaměřuje na americký kontinent, a Afghanistan Analysts Network, což je výzkumná organizace zaměřená na Afghánistán. IACHR má rovněž tematický mandát a zaměřuje se na lidská práva. To není neobvyklé, mnoho agentur OSN má například regionální pobočky se specifickým regionálním mandátem a vlastními internetovými stránkami. OSN má rovněž v některých zemích zvláštní mise. Tyto mise často poskytují mnoho informací týkajících se jednotlivých zemí. K příkladům zemí, v nichž v současné době probíhají mise OSN, patří Afghánistán a Somálsko. Tyto mise obvykle podávají zprávy o různých otázkách souvisejících s lidskými právy.

**Nejběžněji používané druhy zdrojů lze klasifikovat takto:**

#### **• Mezinárodní a mezivládní organizace**

Tyto organizace, jako je Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rada bezpečnosti OSN, evropské orgány a orgány EU, například Rada Evropy, Evropský parlament, EASO, Africká unie a Hospodářské společenství států západní Afriky, zveřejňují pravidelné pro mnoho zemí původu zprávy, stanoviska k určitým konkrétním situacím, zjištění zvláštních zpravodajů nebo odborníků na lidská práva, zprávy volebních pozorovatelů a stanoviska k mnoha zemím původu, podkladové informace a mnohem více.

Tyto zdroje mají výhodu mezinárodního nebo regionálního mandátu, který vytváří základ pro odborné znalosti a poskytuje jim přístup k informacím o konkrétních postupech v oblasti lidských práv. Některým z nich však může být bráněno v tom, aby okamžitě provedly vyšetřování z první ruky, nebo jim může být odepřen vstup do země nebo regionu vůbec. Tyto orgány často shromažďují informace jako důvěrné. Věnujte pozornost tomu, zda dokument vypracovává politický orgán (složený z vládních delegátů), nebo monitorovací orgán (složený z odborníků a nezávislých členů), neboť to může ovlivnit přesnost a spolehlivost informací. Mezinárodní a mezivládní organizace jsou obvykle dobrými zdroji při výzkumu otázek týkajících se lidských práv apod.

### **Příklady mezinárodních a mezvládních organizací<sup>(50)</sup>**

**Rada Evropy.** K dispozici na adrese: <https://www.coe.int>.

Zejména zprávy komisaře pro lidská práva, které jsou k dispozici na adrese <https://www.coe.int/en/web/commissioner>; zprávy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání k dispozici na adrese: <http://www.coe.int/en/web/cpt/home> a zprávy Skupiny odborníků pro opatření proti obchodování s lidmi <http://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking>.

**Úřad EASO.** Informace o zemích původu podávají zprávy o různých zemích původu. K dispozici na adrese: <https://www.easo.europa.eu/information-analysis/country-origin-information/country-reports>.

**Rada pro lidská práva.** Například výroční zprávy a usnesení. K dispozici na adrese: <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/Documents.aspx>

**Mírové operace Organizace spojených národů.** Informace o mírových misích OSN. K dispozici na adrese: <http://www.unmissions.org>

**Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí:** analytické politické dokumenty o humanitárních údajích a trendech, jakož i tematické publikace poskytující informace o důležitých humanitárních otázkách, například o ochraně civilního obyvatelstva a o přístupu humanitární pomoci. K dispozici na adrese: <http://www.unocha.org>

**Úřad vysokého komisaře pro lidská práva:** publikace o různých tématech týkajících se lidských práv. K dispozici na adrese: <http://www.ohchr.org/EN/pages/home.aspx>

**Rada bezpečnosti OSN:** obsahuje zprávy generálního tajemníka, výroční zprávy, zprávy o misích Rady bezpečnosti atd. K dispozici na adrese <https://www.un.org/securitycouncil/content/security-council-documents>

UN Journal, dokumenty Valného shromáždění, Rady bezpečnosti, Rady pro lidská práva, Hospodářské a sociální rady atd. Dostupné na adrese: <https://www.un.org/en/our-work/documents>

**Unicef:** zdroj informací o situaci dětí na celém světě, zveřejňování statistických údajů a publikací k různým tématům. K dispozici na adrese: <http://www.unicef.org/>

**Rozvojový program OSN:** zveřejňování výročních zpráv. K dispozici na adrese: <http://www.undp.org>

**Orgán OSN pro rovnost žen a mužů a pro posílení postavení žen:** poskytuje digitální knihovnu s publikacemi o tématech týkajících se rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen, jakož i výroční zprávy, monitorovací zprávy a zprávy o pokroku. K dispozici na adrese: <http://www.unwomen.org/en>

**Vysoký komisař OSN pro uprchlíky:** zveřejňování statistických údajů a zpráv týkajících se uprchlíků, nuceného vysídlení, absence státní příslušnosti a dalších souvisejících témat. K dispozici na adrese: <http://www.unhcr.org>

**Agentura Organizace spojených národů pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě:** agentura pro pomoc a lidský rozvoj, která zveřejňuje zprávy o různých tématech týkajících se Palestiny. K dispozici na adrese: <http://www.unrwa.org>

<sup>(50)</sup> EASO, *Praktická příručka pro justiční pracovníky týkající se informací o zemích původu (Judicial practical guide on country of origin information)*, 2018, s. 38.

**Generální tajemník OSN:** zahrnuje databázi dokumentů a publikací, zpráv, včetně zpráv o situaci v zemích původu, dopisů a nót, smluv a dohod, návrhů usnesení a rozhodnutí. K dispozici na adrese: <http://www.un.org/sg>

#### • Vládní a státní zdroje

Různé státní instituce zveřejňují různé typy výstupů ve formě informací o zemích původu, které se týkají situace v mnoha různých zemích původu. Některé z těchto institucí zveřejňují kombinaci materiálů týkajících se politiky a informací o zemích původu. Některé instituce poskytují rovněž odpovědi na dotazy a zprávy zjišťovacích misí.

Pokud chcete posoudit vládní zdroj, zjistěte, zda se jedná o vládu dotčené země, nebo o zahraniční vládu. Vezměte v úvahu pověst dané vlády v oblasti lidských práv, vztahy mezi dotčenými státy a jiné politické aspekty, které mohou mít dopad na kvalitu a spolehlivost informací. Země původu může být dobrým zdrojem pro témata, jako jsou vnitrostátní právní předpisy nebo vydávání dokladů totožnosti, v otázkách, jako jsou lidská práva, však může být podjatá.

#### Příklady vládních a státních zdrojů<sup>(51)</sup>

**Země EU+** (výstupy ve formě informací o zemích původu jsou dostupné na [portálu informací o zemích původu úřadu EASO](#))

- Dánsko: oddělení pro informace o zemích původu v rámci imigračního úřadu.
- Francie: oddělení informací, dokumentace a výzkumu v rámci francouzského Úřadu pro uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti a Středisko pro výzkum a dokumentaci Národního azylového soudu.
- Německo: informační systém německého Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky obsahující informace o zemích původu – MILO.
- Nizozemsko: Ambtsberichten.
- Norsko: norské středisko informací o zemích původu – Landinfo.
- Švédsko: švédská agentura pro migraci.

Jiné (výstupy ve formě informací o zemích původu jsou dostupné na [ECOi.net](#))

- Kanada: Kanadský výbor pro migraci a uprchlíky (Immigration and Refugee Board of Canada).
- Spojené království: ministerstvo vnitra – politická a informační sdělení týkající se jednotlivých zemí.
- USA: ministerstvo zahraničí.

<sup>(51)</sup> EASO, *Praktická příručka pro justiční pracovníky týkající se informací o zemích původu (Judicial practical guide on country of origin information)*, 2018, s. 38.

### • Nevládní zdroje

Některé nevládní organizace působící na mezinárodní úrovni zveřejňují zprávy a dokumenty o určitých konkrétních situacích v mnoha zemích původu (např. Amnesty International, Human Rights Watch). Jiné nevládní organizace působí na celostátní nebo místní úrovni a zveřejňují zprávy o konkrétních situacích ve své zemi (např. Etiopská rada pro lidská práva, Girls Power Initiative v Benin City). Některé nevládní organizace (např. Švýcarská rada pro uprchlíky) poskytují veřejně dostupné odpovědi na dotazy a zprávy zjišťovacích misí.

Spolehlivost a přesnost zpráv nevládních organizací bude zcela záviset na jejich metodice sběru údajů, stejně jak je tomu v případě velkých nevládních organizací zabývajících se lidskými právy, které se zasazují o dodržování lidských práv v širším slova smyslu. Nevládní organizace zastupující zájmy určité skupiny – etnické, náboženské nebo genderové – mohou být někdy obtížněji posouditelné a mohou obsahovat informace ovlivněné jejich zvláštním zaměřením nebo mandátem. Mohou být méně spolehlivé než nevládní organizace, které podávají široce a rozsáhle zprávy o řadě otázek v oblasti lidských práv a regionů, a proto je vhodné tyto zdroje pečlivě posoudit. S přihlédnutím ke skutečnosti, že hodnocení spolehlivosti může být někdy obtížné, se tento druh zdroje někdy detailně zaměřuje na témata, která nemusí být dobře pokryta jinými zdroji.

### Příklady nevládních zdrojů

**Atlas of Torture.** Tyto internetové stránky, projekt Ludwig Boltzmann Institute of Human Rights, podávají přehled o situaci v oblasti mučení a špatného zacházení na celém světě. K dispozici na adrese: <https://www.atlas-of-torture.org/>

**Amnesty International.** Poskytuje dokumenty týkající se konkrétních zemí. K dispozici na adrese: <https://www.amnesty.org/en/>

**Bertelsmann Stiftung Transformation Index.** Poskytuje zprávy o rozvoji demokracie, hospodářství a politiky v rozvojových zemích a zemích procházejících transformací. K dispozici na adrese: <https://www.bti-project.org/en/home/>

**Freedom House.** Předkládá pravidelné zprávy o politických právech a svobodách, o zemích v procesu transformace a o dalších zvláštních tématech. K dispozici na adrese: <https://freedomhouse.org/reports>

**Human Rights Watch.** Poskytuje zprávy o různých tématech. K dispozici na adrese: <http://www.hrw.org/publications>

**Internal Displacement Monitoring Centre (středisko pro sledování vnitřního vysídlení).** Zaměřuje se na vnitřní vysídlení a poskytuje profily zemí, globální zprávy a databázi na toto téma. K dispozici na adrese: <http://www.internal-displacement.org/>

**Mezinárodní krizová skupina.** Vypracovává podrobné analýzy a politická doporučení týkající se konfliktů a potenciálních konfliktních situací na celém světě. K dispozici na adrese: <https://www.crisisgroup.org/latest-updates/reports-and-briefings>

**Mezinárodní federace pro lidská práva.** Zahrnuje 184 organizací ze 112 zemí a monitoruje porušování lidských práv. K dispozici na adrese: <http://www.fidh.org/en/>

**Mezinárodní asociace leseb a gayů.** Poskytuje informace o právní a společenské situaci LGBTI osob v mnoha zemích. K dispozici na adrese: <https://ilga.org/>

**Reportéři bez hranic.** Jedná se o nezávislou nevládní organizaci s poradním statutem v Organizaci spojených národů, UNESCO, Radě Evropy a Organisation Internationale de la Francophonie. Vydávají tiskové zprávy a zprávy o stavu svobody informací na celém světě a o jejím porušování. K dispozici na adrese: <https://rsf.org/en>

**Švýcarská rada pro uprchlíky (Swiss Refugee Council).** Tato švýcarská nevládní organizace zveřejňuje tematické zprávy o informacích o zemích původu, zejména v němčině a francouzštině. K dispozici na adrese: <https://www.refugeecouncil.ch/countries-of-origin.html>

**Světová organizace proti mučení.** Zveřejňuje zprávy zaměřené na situaci obránců lidských práv a společně s Mezinárodní federací pro lidská práva výroční zprávu Observatoře pro ochranu obránců lidských práv (Observatory for the Protection of Human Rights Defenders). K dispozici na adrese: <https://www.omct.org/>

#### • Mediální zdroje

Mediální zdroje mohou být jedním z nejdůležitějších zdrojů každodenní aktualizace informací o situaci v zemích původu, o konkrétních událostech a jejich časové souslednosti. Mezinárodní a vnitrostátní mediální zdroje (např. mezinárodní mediální společnosti jako BBC, Reuters, Agence France Presse, Al-Džazíra) často denně zveřejňují informace o zemích původu. Mediální zdroje mohou být užitečné při provádění výzkumu týkajícího se velmi specifických nebo lokalizovaných událostí nebo při získávání chronologického přehledu událostí.

Většina mezinárodních mediálních zdrojů se obvykle řídí přísnými metodickými a profesionálními redakčními pokyny pro podávání zpráv. Nemusí však vždy poskytovat podrobné informace na místní úrovni.

Místní mediální zdroje mají často více informací o místních událostech, jejich spolehlivost však může být obtížněji posouditelná a nemusí mít přísnou metodiku, a proto je třeba je pečlivě posoudit. Je nutné rovněž poznamenat, že mediální zdroje jsou někdy ve vlastnictví státu (např. Xinhua, TASS) nebo mají jasné či skryté vazby na politické strany nebo účastníky konfliktu, a proto je vždy třeba je důkladně posoudit. Někdy mohou účastníci konfliktu rovněž kontrolovat svou vlastní zpravodajskou agenturu (Hlas džihádu (Voice of Jihad) hnutí Tálibán, ISIS atd.). Tyto zdroje by měly být využívány obzvláště obezřetně a vždy by měly být srovnány se zprávami jiných subjektů.

#### Příklady mediálních zdrojů

Odkazy na místní sdělovací prostředky naleznete v profilech zemí, které poskytuje BBC, kde jsou uvedena jednotlivá média a pokud možno uvedeny odkazy na ně.

#### • Zákonodárné a správní orgány (v zemích původu)

Mezi tyto orgány by mohly patřit parlamenty nebo ministerstva v zemích původu. Vypracovávají a zveřejňují znění vnitrostátních právních a správních předpisů, jako je trestní zákoník nebo zákony o státní příslušnosti, což může být užitečné při provádění výzkumu v oblasti informací o zemích původu.



### • **Expertní skupiny (think tanky) a akademické zdroje**

Jedná se o zdroje spojené s expertními skupinami, univerzitami nebo vysokými školami, které vypracovávají analytické a výzkumné zprávy týkající se jejich specifických oblastí zájmu a odbornosti. Přístup však může být omezen na určité publikace.

Při používání akademických článků s „otevřeným přístupem“, které jsou dostupné na internetu, je nutná kontrola a důslednost, neboť použitá metodika nemusí být vždy vysoce kvalitní. Vždy je třeba posoudit renomé jednotlivých autorů a použité metodiky.

#### **Příklady akademických zdrojů**

**Chatham House.** Politický institut, známý též jako Královský institut pro mezinárodní záležitosti, analyzuje hlavní mezinárodní otázky a aktuální záležitosti, jakož i globální, regionální a národní výzvy a příležitosti. K dispozici na adrese: <https://www.chathamhouse.org/>

**Mezinárodní krizová skupina.** Expertní skupina, která provádí výzkum a analýzu globálních krizí. K dispozici na adrese: <https://www.crisisgroup.org/>

**London School of Economics.** Vysoká škola společenských věd, která provádí výzkum různých témat. K dispozici na adrese: <http://www.lse.ac.uk/>

### • **Sociální média**

Sociální média jsou obvykle internetové platformy pro obsah vytvářený uživateli. Poskytují pouze přístup k publikacím, článkům, komentářům nebo vizuálním materiálům vytvořeným různými lidmi a institucemi. Mezi příklady sociálních médií patří sociální sítě (Facebook, LinkedIn); blogy; mikroblogy (Twitter); internetové encyklopedie (Wikipedia); stránky pro sdílení souborů (YouTube, Flickr); lokalizační služby (např. Panoramio, Wikimapia); atd. Sociální média umožňují rostoucímu počtu osob rychle a snadno dokumentovat události a okamžitě tyto informace šířit po celém světě. Sociální média mohou být užitečná při hledání informací o nejnovějším vývoji v zemi původu, v níž dochází k převratům, omezování svobody projevu, a při sledování vývoje v určité oblasti.

Obsah, který je k dispozici na účtech na sociálních médiích, nejčastěji nepodléhá stejně důslednému výzkumu a redakčnímu postupu jako v případě zavedených sdělovacích prostředků nebo jiných zdrojů. Proto může existovat vyšší riziko toho, že obsah bude nepřesný, neobjektivní, záměrně zavádějící nebo pochybný. Jejich obsah je navíc často vytvářen uživateli a vzhledem k rychlosti šíření obsahu je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby byl každý zdroj na sociálních médiích řádně posouzen, jak je popsáno v [oddíle 1.5. Význam vyhodnocení zdroje](#). Zvláštní pozornost vyžaduje identifikace zdroje zpravodajství prostřednictvím účtů sociálních médií. Proto je velmi důležité provádět křížovou kontrolu informací nalezených prostřednictvím účtů v sociálních médiích.

### • **Jiné než elektronické zdroje informací**

Velmi důležitým zdrojem informací jsou i zdroje v jiné než elektronické podobě, jako jsou tištěné knihy, časopisy a mapy. Důležitým zdrojem informací jsou také dokumenty z rozhovorů, konferencí a seminářů.

## 5.2. Praktické tipy pro základní výzkum v oblasti informací o zemích původu vypracovaný azylovými rozhodčími

Nyní byste měli být obeznámeni s určením relevantních témat v oblasti informací o zemích původu a formulováním výzkumných otázek. Rovněž jste se seznámili s hodnocením zdrojů a normami kvality. Ačkoli se jedná o klíčové aspekty provádění výzkumu v oblasti informací o zemích původu, existují i určitá praktická doporučení, která je třeba zvážit. Prvním krokem je obvykle vyhledání informací pomocí databází, portálů a vyhledávačů informací o zemích původu<sup>(52)</sup>.

Při vyhledávání v databázích je důležité seznámit se se zvláštnostmi dotyčné databáze. Jedním z nejdůležitějších aspektů, které je třeba uvážit, je obsah databáze. Jaká kritéria se uplatňují při výběru zpráv nebo dokumentů, které mají být zveřejněny? Z jakých zdrojů je obsah obvykle poskytován? Internetové stránky databáze obvykle obsahují oddíl „O nás“, kde jsou tyto užitečné informace uvedeny.

Při vyhledávání informací je důležité zvolit uvážlivě klíčová slova. Přemýšlejte o synonymech vyhledávaného výrazu, který používáte, nebo o souvisejících pojmech. Můžete tak získat více výsledků. Nezapomeňte, že slova, která jsou ve vaší zemi považována za necitlivá nebo nevhodná, nemusí být jako taková vnímána v jiných zemích nebo prostředích.

Hledáte-li informace například o *nucených sňatcích*, můžete hledat také termín *vynucený sňatek* (synonymum), *dohodnutý sňatek* (související pojem) nebo těhotenství v raném věku (související téma). Jiným tipem je použití slovesného tvaru vyhledávaného výrazu, v tomto případě *nuceně vdaná*<sup>(53)</sup>. Ve většině případů tyto metody přinesou více výsledků, než když se omezíte pouze na první vyhledávaný pojem, který vás napadne.

Někdy budete používat vyhledávaná slova v jiném jazyce, než je váš vlastní jazyk nebo angličtina, například výraz v jazyce, jímž se hovoří v zemi původu, které se váš výzkum týká. To může být někdy obtížné, zejména u jazyků, které používají jinou abecedu než latinku. Není neobvyklé, že se slova přepisují různě. Použijme jako příklad skupinu *jezídů* (*Yazidis*). Některé další varianty psaní názvu této skupiny zahrnují *Yezidis* a *Izadis*. Někdy je termín znám v místním jazyce a zároveň překládán do angličtiny (nebo jiných jazyků). To je běžné při výzkumu skupin nebo organizací. Jako příklad lze použít kolumbijskou polovojskovou organizaci *Las Águilas Negras*. Někdy se překládá jako *Black Eagles* (*Černí orli*). Vyhledávání pomocí obou těchto výrazů by mohlo vést k lepším výsledkům vyhledávání.

Užitečným nástrojem při vyhledávání například pomocí synonym nebo alternativního pravopisu je využívání *vyhledávacích operátorů*. Existuje několik různých vyhledávacích operátorů a různé databáze a vyhledávače používají mírně odlišné operátory (další dobrý důvod podívat se na oddíl „O nás“ na internetových stránkách dotyčné databáze). Níže jsou uvedeny některé z nejběžnějších **vyhledávacích operátorů**.

---

<sup>(52)</sup> Více informací viz oddíl 5.1. Různé druhy zdrojů informací o zemích původu.

<sup>(53)</sup> ACCORD, *Researching country of origin information Training Manual*, vydání z roku 2013, s. 115.

<p><b>Operátor A</b></p> <p>Operátor A se používá ke spojení dvou nebo více slov. Pokud napíšete mezi dvěma slovy A, výsledkem hledání budou všechny dokumenty, které obsahují obě tato slova (nikoli však dokumenty, které obsahují pouze jedno ze slov). Příklad: Výsledkem hledání slov <i>jezídi</i> A <i>Sindžár</i> budou dokumenty, kde jsou zmíněni jak <i>jezídi</i>, tak <i>Sindžár</i>.</p>
<p><b>Operátor NEBO</b></p> <p>Operátor NEBO uvede seznam dokumentů, které obsahují jedno nebo více slov spojených operátorem. Příklad: Výsledkem hledání slov <i>jezídi</i> NEBO <i>Sindžár</i> budou dokumenty, kde je zmíněno jedno či obě slova <i>jezídi</i> a <i>Sindžár</i>.</p>
<p><b>Operátor NE</b></p> <p>Operátor NE se používá k vyloučení slov. Příklad: Výsledkem hledání slov <i>Kongo</i> NE <i>Brazzaville</i> budou dokumenty, kde je zmiňováno slovo <i>Kongo</i>, vyloučeny však budou všechny výsledky, kde je zmíněno <i>Kongo</i> a <i>Brazzaville</i>.</p>
<p><b>Vyhledávání slovních spojení</b></p> <p>Slovní spojení, správný název nebo soubor slov v určitém pořadí můžete vyhledat tak, že je dáte do uvozovek. Dotaz s termíny v uvozovkách nalezne stránky obsahující přesně uvedené slovní spojení. Příklad: Hledání slov „<i>lidská práva</i>“ nalezne dokumenty obsahující slovní spojení „<i>lidská práva</i>“, zatímco výsledkem hledání slov <i>lidská práva</i> bez uvozovek budou dokumenty obsahující slovo „<i>lidská</i>“ a slovo „<i>práva</i>“, aniž by byla nutně uvedena společně ve slovním spojení.</p>
<p><b>Zástupné znaky a krácení</b></p> <p>Zástupné znaky jsou symboly, které lze použít k nahrazení jednoho nebo několika znaků ve slově nebo jednoho či několika slov ve větě. Zástupné znaky lze použít pro slova s pravopisnými odchylkami, zejména pokud jde o názvy přepisované z jazyků nepoužívajících latinu. Jedním z nejběžněji používaných zástupných znaků je hvězdička (*). Některé vyhledávače používají k nahrazení jednoho znaku ve slově otazník (?). Příklad: Hledání slova <i>LGBT*</i> přinese výsledky, v nichž jsou zmíněny pojmy jako <i>LGBT</i>, <i>LGBTQ</i>, <i>LGBTQI</i> a <i>LGBTQ+</i>. Hledání slova <i>Y?zidi</i> přinese výsledky, kde jsou zmíněny například pojmy <i>Yazidi</i> a <i>Yezidi</i>.</p>
<p><b>Fuzzy vyhledávání</b></p> <p>Fuzzy vyhledávání pomáhá nalézt slova s podobným pravopisem jako váš hledaný výraz. Tato funkce je užitečná, pokud neznáte přesný pravopis slova nebo pokud existuje příliš mnoho pravopisných rozdílů na to, aby bylo možné použít zástupné znaky. Společným znakem této funkce je ~. Příklad: Hledání slova <i>Yazidi~</i> by mohlo přinést výsledky vyhledávání s dokumenty obsahujícími jiný pravopis tohoto slova, například <i>Yezidi</i>. Kromě odstranění samohlásek se fuzzy vyhledávání používá také ke zdvojení souhlásek (Mohammed nebo Mohamed) nebo souhlásek, které znějí podobně (Mohammet nebo Mahammed).</p>

Tyto vyhledávací operátory a funkce vyhledávání lze obvykle kombinovat několika způsoby. Pokud například zkoumáte činnost Islámského státu v oblasti Sindžáru/Mosulu, můžete ve vyhledávacím formuláři uvést: *(Sindžár NEBO Mosul) A (ISIS NEBO ISIL NEBO „Islámský stát“ NEBO DÁ'ÍŠ)*.

Chtěli bychom upozornit, že se tyto funkce mohou v různých databázích lišit. Některé znaky mohou být odlišné. Například operátor NE může být někdy nahrazen znaménkem minus (-).

Použití vyhledávacích operátorů je skvělý způsob, jak vyhledávání rozšířit nebo zúžit podle vaší potřeby informací. Podrobnější informace o strategiích výzkumu viz *ACCORD Researching Country of Origin Information: Training Manual*<sup>(54)</sup>, nebo se podívejte na pokyny pro vyhledávání v příslušných databázích.

---

<sup>(54)</sup> ACCORD, *Researching country of origin information Training Manual*, vydání z roku 2013.

## Příloha: Kontrolní seznam

Kontrolní seznam
<p><b>Příprava na osobní pohovor</b></p> <p>Prostudoval(a) jsem při přípravě na pohovor informace o zemích původu? Prostudoval(a) jsem informace o zemích původu s cílem získat obecný přehled / aktuální informace o současné bezpečnostní, lidskoprávní a politické situaci v zemi původu?</p> <p>Prostudoval(a) jsem informace o zemích původu s cílem určit prvky, které je třeba vyjasnit?</p>
<p><b>Vedení osobního pohovoru</b></p> <p>Pokud jsem před pohovorem nebo v jeho průběhu zjistil(a) informace o zemích původu, které jsou v rozporu s prohlášeními žadatele nebo je zpochybňují, poskytl(a) jsem žadateli <b>možnost</b>, aby tato zjištění během pohovoru vysvětlil?</p> <p><b>Prostudoval(a)</b> jsem v případě potřeby <b>během pohovoru informace o zemích původu</b> s cílem ověřit skutečnosti nebo získat doplňující informace?</p> <p>Pokud jsem měl(a) <b>pochybnosti</b> o státní příslušnosti nebo zemích původu žadatele, použil(a) jsem k posouzení prohlášení žadatele v tomto ohledu informace o zemích původu?</p>
<p><b>Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu</b></p> <p>Zajistil(a) jsem, abych při posuzování věrohodnosti podstatných skutečností použil(a) <b>důležité a časově relevantní</b> informace o zemích původu?</p> <p>Zajistil(a) jsem, abych při posuzování rizik použil(a) <b>relevantní a aktuální</b> informace o zemích původu?</p> <p>Zajistil(a) jsem, abych při posuzování dostupnosti alternativní vnitrostátní ochrany (je-li použitelné) použil(a) <b>relevantní a aktuální</b> informace o zemích původu?</p> <p>Použil(a) jsem k posouzení vyloučení z řízení o mezinárodní ochraně (je-li použitelné) <b>relevantní</b> informace o zemích původu?</p> <p>Ujistil(a) jsem se, že jsem ve svém odůvodnění <b>jasně uvedl(a) souvislost</b> mezi informací o zemích původu a svou argumentací?</p> <p><b>Odkázal(a)</b> jsem ve svém odůvodnění správně <b>na každou informaci o zemích původu</b>?</p> <p>Zajistil(a) jsem, aby byly pokud možno využity informace o zemích původu <b>alespoň ze tří zdrojů</b>?</p> <p>Zkontroloval(a) jsem před výběrem tohoto zdroje <b>objektivitu a spolehlivost zdroje</b>?</p> <p>Dbal(a) jsem na to, abych využíval(a) <b>vyváženou kombinaci zdrojů</b>?</p> <p>Pokud jsem nenalezl(a) informace o zemích původu a pokud má naše kancelář oddělení pro informace o zemích původu, <b>kontaktoval(a) jsem své kolegy zabývající se informacemi o zemích původu</b>, abych požádal(a) o podporu?</p> <p><b>Posoudil(a) jsem</b> v případě neexistence relevantních informací o zemích původu tuto skutečnost řádně <b>ve svém odůvodnění</b>?</p>
<p><b>Praktické tipy pro výzkum v oblasti informací o zemích původu</b></p> <p>Nahlédl(a) jsem do nejrozšířenějších databází/portálů informací o zemích původu?</p> <p>Použil(a) jsem při vyhledávání informací alternativní pravopis, synonyma a související termíny?</p>



## Obráťte se na EU

### Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce: [https://europa.eu/european-union/contact\\_cs](https://europa.eu/european-union/contact_cs).

### Telefonicky nebo e-mailem

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696 nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: [https://europa.eu/european-union/contact\\_cs](https://europa.eu/european-union/contact_cs).

## Vyhledávání informací o EU

### On-line

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Europa na adrese: [https://europa.eu/european-union/index\\_cs](https://europa.eu/european-union/index_cs).

### Publikace EU

Publikace EU, ať už bezplatné, nebo placené, si můžete stáhnout nebo objednat na adrese: <https://op.europa.eu/cs/publications>. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní informační střediska (viz [https://europa.eu/european-union/contact\\_cs](https://europa.eu/european-union/contact_cs)).

### Právo EU a související dokumenty

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1952 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex na adrese: <http://eur-lex.europa.eu>.

### Veřejně přístupná data od EU

Portál veřejně přístupných dat EU (<http://data.europa.eu/euodp/cs>) umožňuje přístup k datovým souborům z EU. Data lze bezplatně stahovat a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely.



Úřad pro publikace  
Evropské unie